

OFFICERSTIDNINGEN

MEDLEMSTIDNING FÖR
OFFICERSFÖRBUNDET
NR 2 | 2017

Samtliga vapen kvar ombord på HMS Stockholm

SIDAN 18

LEDARE:

Räkna med större staber

SIDAN 3

ÖB:

"Vi har inga
marginaler"

SIDAN 10

Nyanserad bild av
Ryssland på marin-
stridsdagarna

SIDAN 14

MILITÄR DEBATT:

Börja öva
krigets
logistik

SIDAN 38

NY VINJETT!
**Militär
debatt**

INSATSARBETSTID:

Insatschefen
Thörnqvist
vägrar svara

SIDAN 7

WE ARE PASSION!

AVTALSLEVERANTÖR AV ER TRÄNINGSMATERIAL 2017

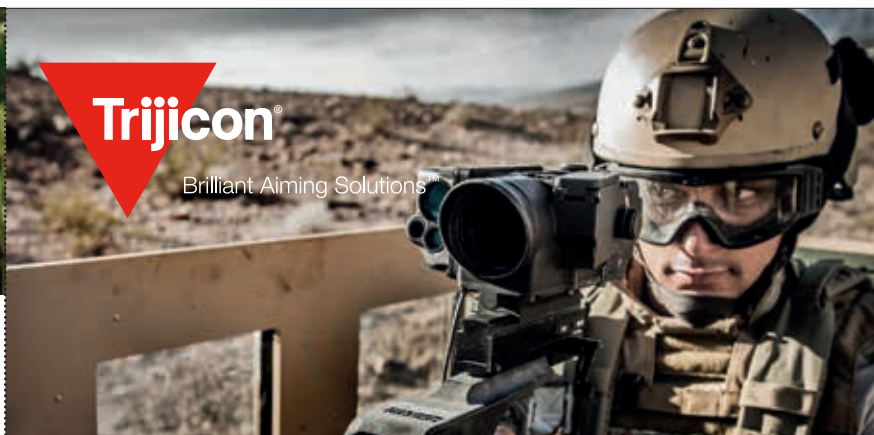
concept.se

LIFESAVER® Venatio represent and distribute Lifesaver Systems in Scandinavia. The uniquely personal water filtration system, providing the soldier the ability to produce filtered sterile water from bacteria and virus infected water in the field.

Venatio AB has advanced production in Halmstad Sweden and distribution of gaseous tritium light sources (GTLS) self activated illumination for MB-Microtec AG. Supplier to defense industry in Scandinavia.

Trijicon®

Brilliant Aiming Solutions™

The Trijicon CCAS® - Continuously Computed Aiming Solution accurately computes a corrected aiming point based on current environmental conditions each unit supporting multiple weapons, using known ballistic equations instead of the common G1 table averages typically used in the majority of ballistic modeling programs. The CCAS calculates for pressure, temperature, angle, range and movement of the target.

NEW from Trijicon - MRO® Miniature Rifle Optic red dot sight - **MGRS™** Machine Gun Reflex Sight - **VCOG®** Variable Combat Optical Gunsight - **Trijicon HD XR™** Night Sights - **Trijicon EO Thermal Systems SNIPE-IR™** clip-on and **REAP-IR™** sight.

Venatio AB specialize in aiming systems for small arms to support weapons, including everything from the simplest pistol iron sights to the most advanced computerized sights, as well as the most advanced sensors NV/IR. Representing Trijicon Inc in Scandinavia since the start in 1995.

Venatio AB | +46 35 22 82 52 | info@venatio.se | www.venatio.se

Nya pensionsavtalet riskerar att ge oss större staber

Förbered dig på större staber i framtiden, när allt fler vanliga yrkesofficerare och flygförare inte längre kan jobba i krigsförbanden eller i cockpit! Detta handlar i och för sig om 2040-talet, men ska konsekvenserna hanteras måste planeringen börja redan nu. Personalförsörjning är en långsiktig bransch.

Problem på kort sikt får inte hindra oss från att hantera de längre bort, annars kommer domen om 30 år att bli hård. Alla yrkesofficerare födda 1988 och senare har erhållit en högre pensionsålder enligt det nya pensionsavtalet. Hur detta ska hanteras måste redan nu börja att diskuteras.

Om man antar att de som är födda 1988 och senare, hade omfattats av det gamla pensionsavtalet skulle de ha gått i pension vid 55 eller 61 års ålder. Med det nya pensionsavtalet går de istället i pension minst sex till tolv år senare, kanske till och med tio till femton år senare. Det här får konsekvenser som rimligen måste börja hanteras redan nu.

Flygförarpension – och övrigas dito

När de som är födda 1987 går i pension 2042 (piloter) respektive 2048 (övriga yrkesofficerare) är dessa de sista piloterna respektive yrkesofficerarna som går i pension de närmast efterföljande sex till femton åren. Konsekvenser som måste beaktas är vad det innebär för åldersstrukturen på piloter och övriga yrkesofficerare, vad det innebär för rekryteringen

och sammantaget vad det innebär för möjligheterna att lösa Försvarsmaktens uppgifter. Om Försvarsmakten skulle komma fram till att man har ett behov av att mildra effekterna genom en annan pensionslösning för sin personal måste kostnaderna för en sådan lösning också börja hanteras ganska omgående.

Som personalmänniska vet man att personalförsörjning är en långsiktig fråga och att det kortsiktiga aldrig får skymma fokus för detta faktum. Ändå har det kortsiktiga perspektivet helt dominerat Försvarsmakten det senaste årtiondet.

Pengar och plikt

Detta om det viktiga långa tidsperspektivet. I det korta har en hel del tid gått åt att hantera mediauppmärksamheten kring det sedan länge väntade beslutet att åter väcka upp den vilande plikten. Officersförbundet har varit tydligt med att vi anser att beslutet är bra för försvarsförmågan på kort sikt, då den ger grund för rekrytering, krigsplaceringsbarhet och en personalreserv för framtiden.

Parallellt har vi lyft risken om regeringen

inte tillför extra medel för att finansiera de föreslagna ökade utbildningsvolymerna. Om plikten tilläts att kannibalisera på vårt anställda försvar kommer Försvarsmakten att svälta ihjäl likt en åsna stående mellan två höttappar.

Om inte försvaret och politikerna fortsätter att jobba med attraktiva villkor och höjda lägstatlöner kommer inte det militära yrket att kunna attrahera och behålla intresserade, vilket kommer att leda till sänkt operativ förmåga.

STOCKHOLM, 10 MARS 2017

LARS FRESKER, FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Foto: Cecilia Larsson

> KANSLIET

Förbundsdirektör

Peter Löfvendahl
Arbete: 08-440 83 56
Mobil: 070-580 51 07
peter.lofvendahl@officersforbundet.se

Kamrer

Susanne Skäfte

Ombudsmän

Patrik Larsson, Conny Jansson
Mikael Boox, Mikael Kenttälä
Pelle Avelin, Fredrik Norén

Medlems- och försäkringservice

Susanne Bredberg
Carina Viklund

Förhandlingschef

Susanne Nyberg

Informations-, webb- och pressansvarig

Daniel Skoglund

Redaktör/kommunikatör

Josefine Owetz

Officersförbundets

förtroendevalda revisorer

Jonas Holmgren
Bengt Lundberg

Adress

Officersförbundet
Box 5338, 102 47 Stockholm

Telefon

08-440 83 30

Fax

08-440 83 40

E-post

kansliet@officersforbundet.se

> "Innan modifieringen kunde vi göra allt i tre dimensioner. I dag har vi tappat en sonar och gått ner i besättning och kan inte längre göra allt samtidigt."

Peter Krönvik, fartygschef

LEDARE

3 Nya pensionsavtalet riskerar att ge oss större staber

NYHETER

- 5 Haverikommisionen kritisk till FM
- 6 Nya frågor och räknemetoder förskönar
- 7 Spionage identifierat i Sverige
- 8 Allvarliga brister i elsäkerheten
- 10 ÖB: Vi har inga marginaler
- 12 Farligt gods: Vi har kommit halvvägs
- 13 Dykare förlamad efter dykuppdrag

REPORTAGE

14 MSD 2017: Nyanserad bild av Ryssland

FÖRBANDSBESÖK

18 HMS Stockholm

FÖRBUNDSNYTT

- 32 Fortsatt intensiva förhandlingar om avtal
- 33 "400 miljoner räcker inte till"
- 34 Försämrad syn på Försvarsmakten som arbetsgivare
- 35 Bra att veta om preliminärlön

MILITÄR DEBATT

- 37 Ny vinjett!
- 38 Försvarsmakten måste börja öva krigets logistik

INSÄNDARE

- 40 Stoppa certifieringsvansinnet!
- 42 Världens bästa jobb kan bli ditt

> **PRESIDIUM**

FÖRBUNDSORDFÖRANDE:

Lars Fresker. Tel: 08-4408347,
Mobil: 0706-282581
lars.fresker@officersforbundet.se

1. VICE FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Karl-Johan Boberg.
Mobil 076-1048630
karl-johan.boberg@officersforbundet.se

2. VICE FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Maria von Below. Tel: 0920-234000
maria.vonbelow@officersforbundet.se

> **FRÅGOR**

Frågor kring medlemskap, medlemsuppgifter och försäkringar

Susanne Bredberg
Carina Viklund
08-4408330.
Telefonstängt onsdagar och fredagar

Frågor kring löne- och anställningsvillkor, rättshjälp, facklig utbildning mm

Ombudsmän Medlemsstöd: 08-4408330

Frågor kring information, press och hemsida

Josefine Owetz 08-4408334, 070-6544500

> **REDAKTION**

OMSLAGSBILD

Foto: Andreas Blomlöv

**ANSVARIG UTGIVARE/
CHEFREDAKTÖR**

Daniel Skoglund 076-5254085
daniel.skoglund@officersforbundet.se

REDAKTÖR

Josefine Owetz 070-6544500
josefine.owetz@officersforbundet.se

REPORTER

Linda Sundgren 070-8203988
linda.sundgren@officersforbundet.se

ADRESS

Förbundskansli/tidningsredaktion
Box 5338, 10247 Stockholm
Besöksadress: Sturegatan 15

TELEFON OCH FAX

Växel 08-4408330
Fax 08-4408340

ANNONSER

Irmér Media AB, 08-7421008
info@irmerrmedia.com

Annons bOKas senast 1 vecka
före redaktionellt manusstopp.

LAYOUT

Produktionsdesign AB
www.produktionsdesign.se
info@produktionsdesign.se

TRYCK

Ljungbergs tryckeri,
Klippan

MANUSSTOPP

Officerstidningen
Nr 3, 18 april
Nr 4, 24 maj

INSÄNDARE

Insändare som överskrider
3500 tecken inklusive
blanksteg tas ej emot.

Eftertryck utan skriftligt
tillstånd från redaktionen
förbjudes.

Insändare skickas till:
info@officersforbundet.se

Foto: FM

Haverikommissionen ifrågasätter Försvarmaktens agerande ombord på den gruppbat, G-båt, som kolliderade hösten 2014. Men trots det har Försvarmakten valt att inte ändra sina regler.

”Skulle det ske en liknande olycka inom Försvarmakten kan vi hänvisa till den här rapporten”

Haverikommissionen kritisk till FM

På Statens haverikommission är man inte nöjd med Försvarmaktens planerade åtgärder efter olyckan då en G-båt rammade en boj vid Klövholmsgrund.

– Att man inte följer våra rekommendationer är relativt ovanligt, säger utredningsordförande Mikael Karanikas.

Den första oktober 2014 övade man mörkernavigering med en G-båt i Stockholms skärgård. Vid Klövholmsgrund kolliderade båten med en boj och förläste. Besättningen om sju personer fick simma iland, varav en kraftigt nedkyld. Statens haverikommission (SHK) uppdagade en rad misstag och brister i sin olycksrapport och lämnade sju rekommendationer till För-

svarmakten i syfte att förebygga framtida olyckor. Men av FM:s svar till SHK framgår att man inte delar haveriutredningens slutsatser.

Trötta elever

En av de punkter där oenighet råder handlar om förändrad arbetstidsplanering för att undvika trötthet bland elever under grundutbildning. Vid olyckstillfället hade besättningen varit igång mellan 15 och 16 timmar. Försvarmakten anser dock att gällande regelverk är tillfredsställande och vilar på vetenskaplig grund. Vilken forskning FM stödjer sig mot har dock inte redovisats, konstaterar SHK.

Bildförstärkare

En annan fråga där åsikterna går isär handlar om hanteringen av

bildförstärkare. Under olyckskvällen bidrog mörkerglaset till händelseförloppet genom felaktigt användande. Haveriutredarna föreslår att bildförstärkarna ska hanteras som en integrationsprodukt och alltså bli en del av det övriga systemet ombord. Men Försvarmakten svarar att man anser att det räcker att bildförstärkarna omhändertas i riskanalyserna.

Systemkollision

– När man använder två olika system, i det här fallet G-båten och mörkerutrustning, kan de kollidera, säger Agne Widholm på SHK. På G-båten finns utrustning som kan störa bildförstärkarna och försämra deras effekt. Hanterar man dem istället som en integrationsprodukt ser man till att de fungerar tillsam-

mans med övrig utrustning och kanske flyttar en antenn. Den typen av åtgärder kan inte en fartygschef göra i en riskanalys. Han får då välja mellan att avstå från att använda utrustningen eller ta en större risk.

Statens haverikommission kan endast lämna rekommendationer i samband med sina utredningar. Några befogenheter att utfärda sanktioner har myndigheten inte.

– Nej, det vi gör är att redovisa våra resultat till regeringen. Men skulle det ske en liknande olycka inom Försvarmakten kan vi hänvisa till den här rapporten och utfärda nya rekommendationer, säger Mikael Karanikas.

LINDA SUNDGREN

> NOTISER

SÄKERHETSPOLITISKT INTRESSE KRING ARKTIS

I februari anordnades ett säkerhetspolitiskt seminarium i Jokkmokk med fokus på Arktis. Deltagarlistan bestod av representanter från Försvarmakten, Försvarets materielverk, försvarsutskottet och de kommuner som berörs av försvarsverksamheten i

Norrboten. Syftet med seminariet var att öka kunskapen om den säkerhetspolitiska utvecklingen i Arktis, skriver Länsstyrelsen Norrbotten på sin hemsida. Seminariet tog bland annat upp hur Sverige arbetar med frågor som rör denna region och vad

utvecklingen innebär för Sverige och Norrbotten.

”För Ryssland är Arktis superstrategiskt, mer strategiskt än Östersjön”, sa Andrés Jato, Sveriges Arktisambassadör, skriver Försvarmakten på sin hemsida.

Försvarsminister Peter Hultqvist deltog också på seminariet och poängterade att Nordkalottområdet är ett viktigt område och att det är viktigt att vi bygger en militär förmåga, både på marken och i luften. (JO)

FM-Vind: Nya frågor och räknemetoder förskönar resultaten

Senaste FM Vind ger intryck av en markant förbättring sedan förra mättilfället. Men den positiva förändringen beror till stor del på andra frågeställningar och hur svaren redovisas.

För fem år sedan genomfördes den första FM Vindundersökningen. Resultaten visade att nöjdheten bland medarbetarna var låg inom flera områden och när undersökningen gjordes om året efter sjönk siffrorna ytterligare. Bland annat uppgav endast 29 procent att de hade förtroende för hur Försvarsmaktens leddes och bara 28 procent av cheferna ansåg sig ha tillräckligt med personal för att lösa ålagda uppgifter. När det i höstas åter var dags för FM Vind hade undersökningsmodellen gjorts om. Frågor har ersatts av positiva påståenden. Arbetslagen får endast feedback på de egna svaren och resultaten presenteras i en poängskala istället för procent och medeltal.

”Positiv psykologi”

– Vi vet att det här är en okonventionell metod och att det inte är så här medarbetarundersökningar brukar se ut. Men vi vill arbeta hälsofrämjande och tillämpa en positiv psykologi som harmoniserar med den målbild som Försvars-

maktsledningen har satt upp för 2025, säger Fredrik Nordenmark på Högkvarteret som lett förändringsarbetet.

Och förändringarna har fått effekt. Poängskalan ger ofta betydligt bättre resultat än om redovisningen skett i procent, även om det ibland även kan gå åt andra hållet. Men att poängsystemet skulle vara ett sätt att försöka dölja kritik och försköna verkligheten håller Fredrik Nordenmark inte med om.

– Vi försöker inte mörka något. Det vi nu gjort är att räkna med även de som svarat en trea på den femgradiga skala vi använt. När man räknar medeltal och procent faller treorna bort, men är det rätt? En trea har också ett värde och är bättre än en etta eller två.

Selektiv återrapportering

En annan förändring är att inte samtliga enkätsvar återrapporteras till all personal. Istället har man valt att redovisa resultaten selektivt utifrån tre nivåer: arbetslag, förband och försvarsmaktsledning. Arbetslagen har endast fått en sammanställning av de egna svaren medan högsta nivå har tillgång till allt material. Arbetslagen får heller inte ta del av hur andra arbetslag på det egna eller andra förband svarat.

– Vi vill att varje arbetslag ska

Exempel på skillnader i poäng och procent

Påstående	Poäng	Procent
Jag har goda utvecklingsmöjligheter i Försvarsmakten	58	47
Jag rekommenderar Försvarsmakten som arbetsgivare	60	51
Jag har förtroende för hur vårt förband leds	64	56
Antalet medarbetare är tillräckligt för att genomföra arbetsgruppens uppdrag	45	32
I vårt arbetslag ställer vi upp och hjälper varandra när det behövs	83	86
Min närmaste chef ger mig det stöd jag behöver i arbetet	78	79
Min närmaste chef stödjer medarbetare som vill utvecklas	78	79

fokusera på sina resultat istället för att jämföra med andra. Vilket resultat man är nöjd med beror till stor del på vilken verksamhet man bedriver. I ett jägarförband kanske man vill ha 90 eller 100 på frågan hur arbetslaget följer säkerhetsrutiner medan den som sysslar med arbetsmiljöfrågor i kontorsmiljö är nöjd med 60.

Långsiktiga mål

Arbetslagen får heller inte svaren på den sammantagna synen på försvarsledningens agerande, stoltheten i försvaret och vilket förtroende man har för hur Försvarsmakten leds.

– Men svaren är öppna för alla

”Vi vet att det här är en okonventionell metod”

och jag tror att de ligger på Emilia. Annars kan man begära ut dem, säger Fredrik Nordenmark. Fredrik Nordenmark menar att de förändringar som

gjorts i FM Vind är en del i det långsiktiga förändringsarbete som ÖB och Försvarsmaktsledningen stakat ut.

– Nu har vi äntligen tagit beslut om ett långsiktigt arbete med mål som ligger en bit fram i tiden. Exempelvis ska åtta av tio medarbetare vara stolta över att arbeta i Försvarsmakten 2025, men för att nå det målet måste vi förstas börja arbeta med det redan nu.

LINDA SUNDGREN

> NOTISER

40 GRANATKASTARBANDVAGNAR BESTÄLLDA

FMV har beställt 40 stycken granatkastarbandvagnar. Vagnarna ska fungera som ett rörligt bataljonsbatteri och ge stöd åt de mekaniserade förbanden med indirekt eld. De kommer att ha samma framkomlighet som stridsfordon 90. Tillsammans med

den tidigare beställning av norska Archerpjäser innebär tillskottet av granatkastarpansarbandvagnarna att Försvarsmaktens förmåga till indirekt eld kommer att öka betydligt, skriver FMV på sin hemsida. Beställningen innebär att stridsfor-

don 90-familjen utökas från de fem nuvarande versionerna till sex. Ordervärdet är 575 miljoner kronor och vagnarna ska börja levereras under första kvartalet 2019. (JO)

NATIONELLA BIDRAG FIN

Insamlingar och utnyttjande av nationella bidragssystem är de huvudsakliga finansieringskällorna för svenskar som anslutit sig till terrorgrupper i Syrien och Irak mellan 2013 och 2016. Det slås fast i en rapport från Centrum för asymmetriska hot- och terrorism-

Foto: Dag Elander - FM

Främmande makt tar allt större risker för att nå sina mål, konstaterar Musts i sin årsrapport för 2016.

Nygammal insats i Centralafrikanska republiken

Nu finns återigen Försvarsmakten på plats i centralafrikanska republiken. Sedan slutet av januari deltar svensk militär i en EU-ledd insats som går under namnet EUTM RCA (European Union Training Mission République centrafricaine).

Främst kommer det svenska uppdraget att handla om utbildning och uppföljning av en nationell infanteribataljon. I utbildningen ingår bland annat vapenhantering, stridsutbildning, orientering och sjukvårdstjänst, skriver Försvarsmakten på sin hemsida.

Huvuduppgiften för EU-insatsen är framför allt strategisk rådgivning till försvarsministeriet och de militära väpnade styrkorna. Totalt deltar runt 170 personer i insatsen.

Enligt beslut från regeringen kommer det svenska uppdraget pågå längst till och med den 31 december 2017.

Tidigare har svenska officerare deltagit i en rådgivarinsats i Centralafrikanska republiken, också det under EU-flagg. Det engagemanget avslutades sommaren 2016.

JOSEFINE OWETZ

JOSEFINE OWETZ

Spionage identifierat i Sverige

Personer med anknytning till främmande makts underrättelsetjänst har utan rimlig anledning befunnit sig vid, och studerat, områden som är av vikt för totalförsvaret. Det framgår i Musts årsrapport för 2016.

Informationsinhämtning sker mot Sveriges försvarsförmåga där internationella samarbeten och Försvarsmaktens operativa förmåga är särskilt intressanta, konstaterar den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten, Must, i sin årsrapport för 2016 som presenterades i slutet av februari.

I kapitlet om underrättelseinhämtning mot svenska försvarsintressen slår Must fast att främmande underrättelsetjänst befunnit sig vid skyddsvärda tillgångar. Enligt Must rör det sig om personer som kan kopplas till främmande makt och som utan anledning befunnit sig vid områden som är betydelsefulla för Försvarsmakten.

Främmande makt har även visat att man tar större risker för att nå sina mål. En metod som nämns som exempel är en underrättelseofficer som reser till Sverige "under falska förespeglningar eller på annat konspiratoriskt sätt för att genomföra inhämtning", står det i rapporten.

Underrättelseinhämtningen ska också ha ökat i omfattning över en längre tid och sker på alla nivåer i Försvarsmaktens verksamhet. Vilken eller vilka länder som utövar spionage här vill dock Must inte kommentera.

Betydelsen av rapporteringsvilja betonas av Must. Tipslinjen för allmänheten som Militärregion Syd lanserade i höstas tas upp som exempel. Utvärdering av tipslinjen visar på en stor vilja från allmänheten att bidra till säkerhetstjänstens lägesuppfattning och Sveriges försvar, skriver Must i årsberättelsen.

ANSIERAR TERRORISM

studier, Cats, vid Försvarshögskolan. I rapporten efterlyses bland annat en mer effektiv tillsynsverksamhet av insamlingar i Sverige som förmedlas till konfliktområden. Studien har genomförts på uppdrag av Finansinspektionen. (LS)

INGET SVAR OM INSATSARBETSTID

Officerstidningen (OT) har i en rad artiklar lyft fram det breda missnöjet bland Försvarsmaktsanställda om hur den så kallade insatsarbetstiden används. Många har vittnat om hur uppdrag planerades långt i förväg eller chaufförsuppdrag i samband med

överordnades fester ersätts som insatsarbetstid vilket innebär några timmar i timmen under en helg. De chefer som OT talat med hänvisar till insatschefens order men insatschefen själv, Jan Thörnqvist, vill inte ställa upp på en intervju och bemöta kritiken eller

motivera sina beslut. Via sekreteraren låter han hälsa att han inte ger några kommentarer innan den pågående förhandlingen om insatsarbetstiden är avslutad. (LS)

Säkerhetsinspektionen: Allvarliga brister i elsäkerheten

Undermålig elsäkerhet och brister i systematiskt arbetsmiljöarbete. Flera avvikelser kvarstår från föregående år och nu införs nya rutiner för snabbare åtgärder.

– Det här måste naturligtvis åtgärdas. Vi ska vara farliga för fienden, inte för oss själva, säger Johan Svensson, chef för system- och produktionsledningen.

Bristerna i elsäkerhet sticker ut i Säkerhetsinspektionens sammanställning av 2016 års tillsynsverksamhet. Förband har erhållit elmateriel från förråden med underkänd grundtillsyn och det finns stora kunskapsluckor om hur elsäkerhet och strömförsörjning ska hanteras. Totalt noterades 80 avvikelser och 8 observationer och inget av de elva granskade förbanden har fullt ut uppnått lagstiftningens grundkrav gällande elsäkerhet.

Otillräckliga resurser

– Det tillsattes en elsäkerhetsansvarig i Försvarsmakten för några år sedan och man trodde nog att den resursen skulle lösa problemen. Uppenbarligen var det inte tillräckligt men nu pågår en rad åtgärder för att avhjälpa bristerna, säger Johan Svensson.

En bidragande orsak till bristerna uppges i rapporten vara att FMTS inte har tillräckliga resurser för elsäkerhets- och strömförsörjningsutbildning. En annan att Försvarsmakten och Försvarets materielverk inte följer centrala beslut och

styrningar avseende underhåll på elmateriel. Förbanden har heller inte avdelat tillräckliga resurser för att bedriva ett systematiskt elsäkerhetsarbete.

– Men nu har vi avsatt resurser för detta. Om det är tillräckligt får tiden utvisa och vi har en kontinuerlig dialog med förbanden, säger Anders Callert, chef för förbandsproduktion.

Explosiva varor

Ett annat bristområde som lyfts fram i rapporten är hanteringen av brandfarliga och explosiva varor. Det har saknats hanteringsstillstånd eller förvaringsbeslut för explosiva varor och ammunition har inte slutredovisats inom föreskriven tid.

– Inom det här området finns ett tydligt regelverk och det ska självklart följas, säger Johan Svensson. Det här kommer också att klarläggas i det direktiv som nu är ute men vi kommer att fortsätta följa upp den här hanteringen.

Enklare regelverk

Brister har även noterats inom det systematiska arbetsmiljöarbetet. Det saknas tydliga och mätbara arbetsmiljömål och chefer brister i arbetsmiljökunskap. Även detta område har kritiserats tidigare,

”Förband har erhållit elmateriel från förråden med underkänd grundtillsyn”

Urval av brister Säkerhetsinspektionen uppdagat 2016

- Utrustning för att fylla upp drivmedelsanläggningarna på ett säkert sätt har saknats i Mali.
- I vissa distrikt har konstaterats mycket omfattande kvarstående anmärkningar från föregående år avseende Fortifikationsverkets drifts- och underhållsätgärder på ammunitionsförråd.
- Materielunderhållet av FM dykeri- och livflottemateriel uppvisar allvarliga kvalitetsbrister som kan leda till icke tolerabla risker.
- Nuvarande systemlösningar stödjer inte uppföljning av fordonsmateriel. Efter införande av Prio steg fem och sex har detta försvärats ytterligare.
- Det saknas av FM redare utgivna detaljerade verksamhetsregler för genomförande av avvikelserapporter i Prio avseende sjösäkerhet.

men Per-Erik Gyllestad, Försvarsmaktens arbetsmiljösamordnare, tror att det kommer bli bättre.

– Vi har utvecklat digitala utbildningsprogram om arbetsmiljö och i höstas kom det första fönstret, säger han. Vi har också förklarad regelverket och under året kommer en ny handbok i arbetsmiljö. Den ska göra det enklare att omsätta regelverket i praktiken och ge ett bättre stöd till cheferna.

Också det faktum att förbandens arbetsmiljöhandläggare ibland saknar tillräcklig kunskap för att vara ett fullgott stöd till cheferna kritiserades. Man föreslår därför att det införs en kravprofil för arbetsmiljöhandläggare.

– Det pågår ett större arbete inom Försvarsmakten där man ser

över kravprofiler för ett antal befattningar, arbetsmiljöhandläggare är en sådan. Med stor sannolikhet kommer det att bli en kravprofil eftersom Säkerhetsinspektionen identifierat att behovet finns, säger Per-Erik Gyllestad.

Snabba åtgärder

Flera av de brister som säkerhetsinspektionen lyfter fram är sådana som tidigare påpekats. För att öka åtgärdstakten införs i år nya rutiner för hantering av avvikelser. Större avvikelser ska omedelbart åtgärdas och återrapporteras. För övriga brister ska förbanden redovisa en åtgärdsplan och återrapportera läget senast sex månader efter inspektion. Om avvikelser kvarstår efter tolv månader överlämnas den fortsatta uppföljningen till chefen förbandsproduktion respektive insatschefen.

– Det finns en poäng med snabba återkoppling, säger Per-Erik Gyllestad. Det kommer förmodligen leda till mer effekt i burken.

LINDA SUNDGREN

> NOTISER

DUBBELT UPP FÖR FJÄRDE SJÖSTRIDSFLOTTILJEN

Under marinstridsdagarna i Karlskrona delades priser ut till vinnare av två olika tävlingar 2016. Det första var robotpriset som gick till 41:a

korvettdivisionen efter ett sjöslag som avgjordes i höstas. Det andra priset tilldelades HMS Ven efter bästa prestation i minjaktstävlan.

Minjaktstävlan genomförs varje år med fartyg från Tredje- och Fjärde sjöstridsflottiljen och handlar om att under tidspress hitta och identifiera

minor. Båda priserna gick till Fjärde sjöstridsflottiljen. Prisutdelare var marinchef Jens Nykvist. (LS)

EN SVENSK SAMARBETSPARTNER

I Sveriges nya totalförsvär ska leverans av varor och tjänster säkerställas för att upprätthålla den operativa förmågan även vid höjd beredskap. Volvo Group tillhandahåller civila produkter till försvarsmakter. Produkterna anpassas för utmanande logistikuppdrag oavsett om det är till lands eller till sjöss, anläggningsarbeten eller energiförsörjning. Produktion och säte i Göteborg med ett riksomfattande servicenätverk med lokal närvaro säkerställer leverans av produkter och service.

Ett väl fungerande samarbete mellan Försvarsmakten och industrin i ett krisläge förutsätter fungerande samarbete i normaltilstånd.

Lastbilar för
logistikuppdrag

Generator-
aggregat

Anläggnings-
maskiner

VOLVO

www.volvogroup.com

Marin försvarslogistik: Från Trazzel till Gudfadern

Det bästa alternativet för marin logistik vore en renodlad militär lösning. Den slutsatsen dras i en rapport som presenterades förra året.

I dag är flera olika aktörer iblandade i logistikkedjan. Hur materiel- och förnödenhetsflödet ser ut skiljer sig beroende på sådant som objekt, situation, mottagare och avsändare. Sedan 2013 har studien Marin logistik 2030 pågått med syftet att föreslå ett nytt logistikkoncept för de marina stridskrafterna. Fem olika alternativ, döpta efter kända filmer, prövades och viktades mot varandra. Enligt den slutrapport som nu fastställts vore den bästa lösningen en ren militär organisation (Gudfadern militär) med ett samlat grepp om hela logistikkedjan. Dagens blandade logistikhantering gick i undersökningen under namnet Trazzel. Örlogskapten Per Lundgren vid Sjöstridsskolan har varit sekreterare i studien.

Marinen känsligare

– Vi undersökte alternativ med både rent civila samt befintliga militära aktörer i olika kombinationer och man kan väl säga att inget koncept var bäst på allt. Dock uppfyllde den militära lösningen med en specialorganisation flest kriterier, i synnerhet vid förhöjd hot- och beredskapsnivå då krav på koordinering, säkerhet och kvalitet i leverans är viktiga, säger han.

I den svenska marinen präglas ubåt- och sjöstridsflottiljerna av ett

fåtal men komplexa plattformar vilket ställer speciella krav på logistiken. Om till exempel ett sensor- eller vapensystem slås ut kan förbandets hela förmåga försämrats jämfört med exempelvis amfibiebataljonen som har betydligt fler enheter.

– Går en stridsbåt sönder finns det ofta fler att använda men vi har bara fyra ubåtar och då vill man att de ska fungera. Men amfibiebataljonen ställer andra krav på logistiken med bland annat behov av dygnsportioner och ammunition till över 1 100 soldater och officerare när hela bataljonen är igång, säger Per Lundgren.

Viktig rörlighet

Kontinuerlig tillgång till drivmedel och förnödenheter är grundläggande behov som måste säkerställas.

– Drivmedel är en kritisk produkt, utan den kommer vi inte en meter. Studien pekar även ut fortsatt behov av stödfartyg, främst för rörlig drivmedelsförsörjning men även för andra typer av stöd, säger Per Lundgren och fortsätter.

– I dag används stödfartygen i olika roller som exempelvis ledningsfartyg eller mellanlagring av förnödenheter och reservdelar och man har viss verkstads- och sjukvårdskapacitet ombord. Det blir många guldägg i samma korg och gör att fartygen blir förhållandevis dyra i drift.

Studien föreslår därför att man framöver utvärderar vad stödfartygen ska användas till, utöver att leverera drivmedel.

LINDA SUNDGREN

ÖB: Vi har inga marginaler

Försvarsmakten saknar drygt 6,5 miljarder fram till 2020 och måste nu göra besparingar under de kommande fyra åren om inte de extra pengarna skjuts till. Det var budskapet när överbefälhavare Micael Bydén lämnade in sitt budgetunderlag till regeringen i slutet av februari.

Försvarsmakten lämnar varje år ett budgetunderlag till regeringen. I underlaget redovisar Försvarsmakten sin uppfattning om vilken verksamhet som ska genomföras de kommande åren och vad den kommer att kosta.

– Under det första året i inriktningsperioden har vi tagit viktiga steg. Verksamheten har intensifierats egentligen på alla plan. Övningar, beredskapskontroller, repetitionsutbildning, internationella samarbeten, totalförsvaret och tillförsel av materiel, sa ÖB Micael Bydén på presskonferensen i samband med presentationen av budgetunderlaget för de kommande åren.

Det svenska försvaret är starkare och bättre rustat i dag än för ett år sedan, enligt ÖB Micael Bydén, och lyfte fram den tidigarelagda etableringen på Gotland och återinförandet av markbaserad kustrobot.

Saknar 6,5 miljarder

Men det saknas pengar, vilket gör att viktiga investeringar skjuts på framtiden och försvaret riskerar att bli sämre igen efter den nuvarande inriktningsperiodens slut 2020,

fortsatte Bydén. Den totala urholkningen uppgår till 6,5 miljarder kronor för att klara uppdraget fram till 2020.

– Vi går på höga växlar men när de operativa mål vi ska. Utmaningen är en omvärldsutveckling som gått i fel riktning och som måste med i bedömningen, sa han till TT i samband med pressträffen.

De 6,5 miljarder som saknas fram till 2020 beror på en urholkningseffekt, bland annat en sämre dollarkurs som påverkat stora materielkontrakt. För att kompensera har Försvarsmakten tvingats till hårda prioriteringar.

– Vi har fått lov att använda våra planeringsreserver så nu har vi inte längre några marginaler. Vi får välja bort sådant som inte har direkt påverkan på krigsförbandens förmåga, sa Bydén.

400 miljoner extra redan i år

Någon vecka efter att Försvarsmakten presenterat sitt budgetunderlag meddelade försvarsminister Peter Hultqvist att det blir höjda försvarsanslag redan 2017. I vårändringsbudgeten får Försvarsmakten ytterligare 400 miljoner i år.

Inriktningen för partierna i den så kallade försvarsgruppen är att försvarsanslagen ska höjas även kommande år, utöver vad man redan är överens om i det så kallade försvarsbeslutet från 2015. Hur stora höjningarna blir 2018–2020 kommer att bestämmas i fortsatta förhandlingar.

JOSEFINE OWETZ

> NOTISER

NY SAJT FÖR MILITÄRJÖBB

En jobbsajt för civil och militär karriär lanserades i februari.

Sajten soldatkarriar.se ska underlätta kontakten mellan Försvarsmaktens soldater, sjömän och gruppbefäl

samt reservofficer och andra arbetsgivare, skriver Försvarsmakten på sin hemsida. De arbetsgivare som finns på sajten ser fördelar med att personalen har ett engagemang i Försvars-

makten. Förhoppningen är att detta ska underlätta för försvarsanställda att hitta karriärmöjligheter som går att kombinera med en tjänstgöring på deltid inom Försvarsmakten.

Soldatkarriar.se är ett samarbete mellan Försvarsutbildarna och CareerBuilder.se på uppdrag av Försvarsmakten. (JO)

Skärmningsteknik

- Avlyssningssäkra mötesrum.
- RÖS, EMP, HPM-rum för datasäkerhet med kontorsmiljö.
- Skärmningsmaterial för egenmontage: Dörrar, fönster, absorberer, ferriter, filter, packningar, skärmväv.
- Skärmade lådor/skåp för RÖS, EMP, HPM-skydd
- Nyckelfärdiga dämpade mätthallar.

HELSINGBORG
Box 13060, 250 13 Helsingborg
042-23 50 60
STOCKHOLM
Centralvägen 3, 171 68 Solna
0727-23 50 60

RÖS-skyddat säkerhetsskåp för servrar i skalskyddsklass SS1/ EMP

Säkerhetsskåpet har utvecklats av KAMIC tillsammans med Rosengrens på uppdrag av försvaret. Skåpet är en säkerhetsinvestering för att skydda viktig information på servrar m.m. från intrång. Välkommen att kontakta oss för mer information!

KAMIC INSTALLATION AB / EMC • 054-57 01 20 • www.kamicemc.se
GUNNEBO NORDIC AB / ROSENGRENS • 010-209 51 36 • www.rosengrens.se

 A PART OF KAMIC COMPONENTS

CLP SYSTEM AB

VAPENVÅRD

FORDONSTEKNIK

KRIMINALTEKNIK

At your service!

CLP System AB
Ritarslingan 5,
S-187 66 Täby

Telefon: 08 - 732 44 05
E-mail: info@clp.se
Internet: www.clp.se

Inom marinen hanteras årligen stora mängder farligt gods.

**”Opedagogiskt
upplagd och
ganska yxig
att använda”**

Farligt gods:

Vi har kommit halvvägs

Farligt gods som hanteras felaktigt kan få ödesdigra konsekvenser, men fortfarande saknar många båtförare adekvat utbildning. Även revideringen av handboken i farligt gods är kraftigt försenad.

Inom marinen hanteras stora mängder farligt gods. Det handlar om allt från giftiga gaser och frätande kemikalier till litiumbatterier och ammunition. Fram till 2013 fick den militära sjöfarten förlita sig på samma bestämmelser som handelsflottan vid hantering av farligt gods. Numera har man ett eget regelverk, anpassat efter Försvarmaktens specifika behov av godsseparering, övning och insats.

För att få framföra en båt med farligt gods ombord måste båtföraren ha en två dagar lång utbildning, men trots att fyra år passerat sedan de nya bestämmelserna kom på plats är det långt ifrån alla som genomfört kursen.

Regelbrott

– Den som kör farligt gods utan att ha gått utbildningen gör sig skyldig till ett regelbrott, konstaterar Ian Björkman, expert inom farligt gods på Amf 1.

Under utbildningen får man lära sig hur farligt gods ska hanteras och separeras ombord för att minska risken för olyckor. Där ingår också kunskap i incidentberedskap och hur man informerar polis,

räddningstjänst, sjukvårdare och andra civila aktörer i samband med tillbud. Som stöd i det dagliga arbetet har båtförare en handbok i farligt gods, men den är i trängande behov av revidering, säger Ian Björkman.

– Den togs fram på kort tid vilket var helt rätt eftersom behovet fanns. Meningen var att den strax därefter skulle in för revidering, men så har inte skett. Även om innehållet är relevant är den opedagogiskt upplagd och ganska yxig att använda.

Ytterligare ett steg som behöver tas för att höja säkerheten kring hanteringen av farligt gods är integrering i det övergripande skyddstjänstsystemet, säger Ian Björkman.

– Samtalen kring hur det ska gå till har ganska nyligen inletts. Även på befälssidan behöver man få mer kunskap om farligt gods och det hade varit bra om det funnits med som en del i officersutbildningen för såväl taktiker som specialister. Jag bedömer att vi kommit ungefär halvvägs i vårt arbete med farligt gods. Huruvida alla båtförare kommer hinna genomgå utbildningen om farligt gods till höstens stora marinövning, Aurora, är osäkert.

– Vi har utbildningstiden, det gäller bara att få hit folk. Bataljonerna måste planera in det här i sina verksamheter, säger Ian Björkman.

LINDA SUNDGREN

> NOTISER

THAILÄNSKT GRIPEN-HAVERI

Ett Jas Gripen-plan tillhörande det thailändska flygvapnet kraschade i samband med en flyguppvisning i södra Thailand den 14 januari.

Videoklipp på olyckan visar hur planet först dånar fram över ett flygfält och sedan plötsligt vänder ned mot marken i full fart och försvinner

bakom några träd, varpå ett stort rökmoln stiger mot himlen.

Den thailändske piloten omkom vid haveriet. FMV skriver på sin hemsida

att de kommer att hjälpa thailändska myndigheter med den pågående haveriutredningen. (JO)

Dykare förlamad efter dykuppdrag

En dykare från HMS Belos blev allvarligt skadad efter ett dyk i höstas. Hög ansträngning uppges som trolig olycksorsak men enligt utredningen följdes alla regler och rutiner.

Den 16 september förra året genomförde HMS Belos ett dykuppdrag på vraket Spugla nordväst om Utklippan i Blekinge skärgård. Under uppstigningen drabbades den ene dykaren av olustkänslor. När han kom upp till ytan konstaterades allvarliga symtom med förlamning från bröstkorgen och neråt och han blev snart okontaktbar.

– Han hade en väldigt tur med tillgång till alla de resurser som finns ombord på Belos med tryckkammare och läkare. Annars vet man inte var det här hade tagit vägen, säger utredningsledare Ulf Sjöwall, chef för Försvarmaktens Dyk- och navalmedicincentrum i Karlskrona.

Tryckfallssjuka

I utredningen slås fast att dykaren troligen drabbades av tryckfallssjuka eller lungbristning.

– Vi har haft ett antal fall med lungbristningar i samband med uppstigning i vår tryckkammare. Där har vi sett att man drabbats av yrsel och dubbelseende vilket dykaren i det här fallet upplevde, säger Ulf Sjöwall.

Enligt utredningen tror man att huvudorsaken till olyckan var det

Det var i samband med dykuppdrag på ett vrak som dykaren från HMS Belos drabbades av tryckfallssjuka.

Foto: Alexander Karlsson – FM

ansträngande dyket med varierande och snabba djupdyk på mellan 30 och 40 meter, även om det var inom regelverkets ramar. Att mannen relativt kort tid innan dyket haft ryggproblem och även hade ett psykosocialt tungt år bakom sig, uppges som möjliga bidragande orsaker.

Fitness to dive

– Vi har inget vetenskapligt belegg för att den psykosociala hälsan kan påverka ett sådant här händelseförlopp men det kan inte uteslutas, säger Ulf Sjöwall.

I undersökningen rekommenderas att den kontroll som genomförs innan ett dyk, fitness to dive, ses över.

– Vi ska titta lite på vilka rutiner och vilken kultur man har inom flyget när det gäller deras fitness to fly. Kanske finns det något vi kan lära av dem. Men jag tror aldrig att vi kan komma ifrån olyckor helt och hållet. Att dyka innebär en risk och det är alla som håller på med det här medvetna om, säger Ulf Sjöwall.

Går med stödkäpp

I dag mår den skadade dykaren betydligt bättre. Han går med hjälp av stödkäpp i rehabiliteringssyfte och jobbar 25 procent. Om han blir helt återställd och kan fortsätta dyka är dock osäkert.

”Jag tror aldrig att vi kan komma ifrån olyckor helt och hållet”

– Det är självklart målet, men det är för tidigt att svara på om så blir fallet. Ibland blir man halt efter en sådan här skada eller får droppfot (foten släpar i marken vid gång, red. anm.), säger Ulf Sjöwall.

LINDA SUNDGREN

Hård kritik mot insatsen i Afghanistan

Den svenska civila och militära Afghanistaninsatsen får skarp kritik av regeringens utredare. Insatsen har inte lyckats uppnå mål som förbättrad säkerhet och minskad fattigdom i Afghanistan.

Den 2 mars lämnade regeringens utredare Tone Tingsgård in synpunkter på både den militära och den civila insatsen till utrikesminister Margot Wallström.

– Det samlade resultatet är långt-

ifrån vad man önskade sig, sa Tone Tingsgård (S) på presskonferensen i samband med överlämnandet.

Utredningen pekar på att få mål uppfyllts under den svenska Afghanistaninsatsen. Den svenska styrkan anses inte ha bidragit till att säkerheten upprätthållits i önskvärd utsträckning. Den har heller inte tillräckligt lyckats bygga upp förmågan hos de afghanska säkerhetsstyrkorna. Däremot anses Försvarmakten ha utvecklat sin egen förmåga, till exempel i samarbetet med Nato.

– Det finns dock några ljusglimtar. Biståndet har bidragit till en positiv utveckling när det gäller utbildning och sjukvård, inte minst för kvinnor. Målen att verka för ett demokratiskt samhälle och att stärka kvinnors ställning bedöms ha nåtts till ”viss grad”, men oklart hur långsiktigt, sa Tone Tingsgård till TT.

Utredaren konstaterar att insatsen inte präglades av samordning och samsyn och att övergripande mål sällan konkretiserades på ope-

rativ eller taktisk nivå. Tingsgård föreslår en funktion på statssekreterarnivå för styrning, analys och uppföljning.

Omkring 9 000 män och kvinnor tjänstgjorde i den svenska militära Afghanistaninsatsen under åren 2002 till 2014. Fem svenska soldater dödades likaså två lokalanställda afghanska tolkar som arbetade för Försvarmakten. Ett 30-tal soldater och officerare skadades.

JOSEFINE OWETZ

Marinstridsdagarna 2017

NYANSERAD BILD AV RYSSLAND

Totalförsvaret och asymmetrisk krigföring var i fokus under Marinstriddagarnas första dag. Åhörarna gavs också en mer nyanserad bild av det ryska försvarets förmågor än under föregående år.

Marinchef Jens Nykvist satte sjösäkerheten högt i prioriteringsordningen när han inledningstalade i konserthuset i Karlskrona. Han beskrev dagsläget som godtagbart, men framhöll att det finns utrymme för förbättringar. På minussidan lyfte han bland annat fram ett par allvarligare olyckor som skett under 2016 och han uppmanade samtliga konferensdeltagare att genomföra de riskbedömningar som krävs i samband med övning, utbildning och insats. Vid sin sida hade han marintaktisk chef, Ola Truedsson. Truedsson pratade bland annat om den omfattande övervakningen av våra havsområden som kontinuerligt genomförs och det goda samarbetet mellan Sverige och Finland i det här avseendet. Men han framhöll också att Försvarsmakten behöver bli bättre på att upptäcka det som inte syns, i luften, bortom horisonten och under ytan. Förekomsten av de ryska drönare som upptäcktes under marinövning Swenex i höstas bedömde han som extremt allvarligt.

PRECIS SOM FÖREGÅENDE års upplagor av Marinstridsdagarna presenterades de svenska sjöstridskrafterna i relation till utvecklingen i Ryssland. Och i det ryska skenet var bilden för svensk del fortsatt dystert med massiva försvarssatsningar på andra sidan Östersjön, en upprustning som planeras fortgå fram till år 2020.

Rysslandskännaren Carolina Vendil Pallin från Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), berättade att det 2014 fanns hela 177 kadettskolor enbart för barn och ungdomar i Ryssland, i dag troligtvis ännu fler. Hon uppgav också att 80 procent av befolkningen stödjer Putin och att misstänksamheten mot såväl USA som EU ökat drastiskt sedan annekteringen av Krim. Carolina Vendil Pallin poängterade dock att uppgifterna hon presenterade byggde på öppna ryska källor.

– Alltså det Ryssland vill att vi ska tro och veta om landets försvar, sa hon. Men det finns också en delvis annorlunda bild.

CAROLINA VENDIL PALLIN konstaterade att det i Ryssland finns ett motstånd mot Putin. Det tar sig uttryck i bland annat i monstrationer (demonstrationer med nonsensbudskap som används i länder där vanliga demonstrationer mot sittande regim är förbjudna, red. anm.). Flera talare tonade ner den ryska försvarsutvecklingen. Finlands marinchef, Veijo Taipalus, påpekade att de ryska aktiviteterna i Östersjön inte ökade 2016 jämfört med året innan och Rysslandsexperten Jörgen Elfving på Försvarshögskolan berättade att ryska marinen under fjolåret inte fick hela den leverans av fartyg som var beställd. Det berodde framför allt på kompe-

Peter Mattsson höll två anföranden på temat Ryssland och asymmetrisk krigföring.

tensbrist på varven och problem med underleverantörer. Även Peter Mattsson, expert inom informations- och cyberkrigföring på Försvarshögskolan, pekade på att allt inte går framåt inom det ryska försvaret.

– Ryska befolkningen har krympt och är i dag nere på 147 miljoner. Om minskningen fortsätter kan man vara nere på 130 miljoner år 2030. Hur ska man kunna försvara världens största land med en sådan liten befolkning?

DET RYSKA HOTET, sa Peter Mattsson, handlar i första hand inte om antalet soldater eller mängden krigsmateriel. Deras stora potential, och det som utgör störst hot mot Sverige, är landets förmåga till asymmetrisk krigföring. Han pratade om hur samhällen kan destabiliseras genom manipulation av informationsflöden och viktiga samhällsfunktioner och hur det i sin tur kan förmå andra nationer att fatta beslut som gynnar ryska intressen.

– Har Ryssland lyckats påverka det allra innersta i amerikansk demokrati, presidentvalet? Hade de modet och styrkan att fak-

”Det här är alltså det Ryssland vill att vi ska tro och veta om landets försvar”

tiskt göra det? Det vet vi ingenting om, men tanken svindlar, sa Peter Mattsson.

Peter Mattsson menade att det civila Sverige behöver bli bättre rustat för att stå emot den här sortens påverkan och attacker. Han hyllade Finland för deras arbete att identifierat det finska samhällets svagheter, ett uppdrag som, utmynnat i en lista över samhällsfunktioner i behov av förstärkning. Han menade att Sverige borde göra detsamma och sedan agera därefter.

- VI MÅSTE SKAPA ett robust samhälle. I Ryssland talar man om informationskrigföring som den fjärde dimensionen vid sidan av mark, sjö, luft. Allt är möjligt och vi har bara sett början.

Ändå såg Peter Mattsson framtiden an med tillförsikt. Han konstaterade att Sverige har vänt skutan och nu går i rätt riktning.

LINDA SUNDGREN

Arbetstagarorganisationerna inom Försvarsmakten söker

Försvarsmaktens huvudskyddsombud

För att Försvarsmakten ska lyckas med samordning och utveckling av det systematiska arbetsmiljöarbetet krävs en väl fungerande samverkan med såväl de fackliga organisationerna som förbundens skyddsombud. I det arbetet spelar myndighetens huvudskyddsombud en synnerligen viktig roll. Snart går mandatperioden ut för nuvarande huvudskyddsombud och dennes ersättare och vi söker därför lämpliga kandidater.

Arbetstagarorganisationerna inom Försvarsmakten utser det centrala huvudskyddsombudet, som representerar all anställd personal inom myndigheten. Förtroendeuppdraget löper på tre år från och med den första november 2017.

Uppdraget som centralt huvudskyddsombud innebär att:

- företräda alla försvarsmaktsanställda i arbetsmiljöfrågor
- verka för en god arbetsmiljö gentemot försvarsmaktsledningen
- samordna arbetet för organisationsenheternas huvudskyddsombud
- samarbeta nära med de fackliga organisationerna.

Den som utses till Försvarsmaktens huvudskyddsombud har kvar sin ordinarie befattning, men har rätt till den ledighet som behövs för uppdraget. Under sådan ledighet behåller man sina anställningsförmåner. Vi bedömer att uppdraget tar cirka 75 procent av en heltid.

Ersättare för FM HSO stödjer och biträder FM HSO och är beredd att kliva in i dennes frånvaro. Tidsomfattningen för ersättaren bedöms vara cirka 10 procent av en heltid.

Vi ser att du har följande kvalifikationer och egenskaper:

- anställd och tjänstgörande inom Försvarsmakten
- verkar som skyddsombud
- goda teoretiska kunskaper (gärna eftergymnasiala) inom arbetsmiljöområdet eller likvärdiga kunskaper
- förmåga till självständigt arbete inom givna ramar
- stor social kompetens och mycket god samarbetsförmåga
- förmåga att kunna uttrycka dig väl i tal och skrift
- strukturell och analytisk
- stor personlig integritet.

Dessutom ser vi det som meriterande om du har erfarenhet av olika miljöer inom Försvarsmakten.

Välkommen med din intresseanmälan!

Skriftlig intresseanmälan skickas senast den 30 april 2017 till din fackliga organisation. Uppge om du är intresserad av att kandidera till uppdraget som huvudskyddsombud och/eller ersättare.

Officersförbundet

Officersförbundet
Pelle Avelin
Box 5338
102 47 Stockholm
08-440 83 51
kansliet@officersforbundet.se

SEKO försvar

SEKO Försvar
Jörgen Stehn
107 85 Stockholm
070-677 99 21
jorgen.stehn@mil.se

Saco-S FM

Karin Gällmo
Försvarsmakten
107 85 Stockholm
070-816 92 98
Saco-S-FM@mil.se

försvarsförbundet

OFR/S (Försvarsförbundet)

Freddy Tullgren
Box 5328
102 47 Stockholm
08-402 40 02
freddy.tullgren@
forsvarsforbundet.se

Tänk på din trygghet. Det gör vi.

Vad händer med dig och din familjs ekonomi om du skulle råka ut för en olycka eller bli långvarigt sjuk? Officersförbundet har tänkt på dig och satt ihop ett försäkringspaket som skyddar dig.

Läs mer om dina medlemsförmåner på officersforbundet.se eller kontakta medlemservice på telefon 08-440 83 30.

Länsförsäkringar

Varsågod, extra förmånlig ränta för dig

Som medlem i Officersförbundet kan du låna från 20 000 upp till 350 000 kronor till en rörlig ränta på 4,68 procent. Välj själv om du vill bli av med dyra smålån, åka på drömmresa eller renovera köket. Ingen säkerhet behövs och inga avgifter finns. Du kan när som helst lösa lånet utan extra kostnad.

Gör så här för att ansöka om medlemslån

- Ring 0771-388 788 om du vill ha ett lånebesked direkt.
- Logga in på Internetkontoret (om du redan är SEB-kund).
- Besök seb.se/medlemslan.
- Kom in på närmaste kontor – du får besked och hjälp medan du väntar.

Kom ihåg att berätta att du är medlem i Officersförbundet
Läs mer på seb.se/medlemslan

Aktuell medlemslåneränta är för närvarande 4,68 %. En kreditprövning görs alltid. Det får inte finnas några betalningsanmärkningar och lägsta årsinkomst är 190 000 kr. Om den rörliga årsräntan är 4,68 %, blir den effektiva räntan 4,78 % för ett annuitetslån på 100 000 kronor upplagt på 5 år (60 återbetalningstillfällen), utan uppläggningsavgift. Det totala beloppet att betala, vid oförändrad ränta blir 112 350 kronor och din månadskostnad blir 1 873 kronor. Årsränta per 2016-09-07.

SEB

KORVETT LYCKADES BE

Östersjön är lika grå som himlen. Fienden finns därute. Genom signalspaning ska den lokaliseras och bekämpas med sjömålsrobot. Officerstidningen följde med nyblivna patrullfartyget HMS Stockholm ut till sjöss.

Text: Josefine Owetz **Foto:** Andreas Blomlöf

VARA FULL BEVÄPNING

Signalmatros Anna Lissner är rorgångare och är den som ser till att fartyget håller rätt kurs.

Himlen över Karlskrona örlogshamn är som ett betonggrått dishölje. Det är en tidig, och väldigt gråmulen, morgon i mars. Det är svårt att avgöra var havsytan slutar och himlen tar vid borta i horisonten.

Allt i hamnen, havet, himlen, kajen, fartygen, är olika nyanser av grått.

På flera av de förtöjda fartygen pågår det redan full aktivitet. Det är första dagen på en större flottiljövning och förutom fartyg från Tredje sjöstridsflottiljen, Första ubåtsflottiljen och Marinbasen deltar även Jas-plan och helikoptrar från flygvapnet.

Ombord på HMS Stockholm gör besättningen sig redo att kasta loss för dagen. På skrovets bog står det numera ”P11”. Efter att ha varit korvett i flera år modifierades HMS Stockholm förra året och K:et ändrades till ett P i stället. P som i patrullfartyg.

Ett stenkast bort ligger det örlogsvarvet, där systerfartyget HMS Malmö för tillfället huserar och genomgår samma livstidsförlängande åtgärder som HMS Stockholm (läs mer om modifieringen på sidorna 28–30).

– Det är samma skrov, men med annat namn. Besättningens numerär har minskat eftersom fartygssystemets släpsonar har avinstallerats. I övrigt har fartygets vapen- och sensorsystem vidmakthållits. Men innan modifieringen kunde vi göra allt i tre dimensioner, det vill säga undervattensstrid, ytstrid och luftförsvaret. I dag har vi tappat en sonar och gått ner i besättning och kan inte längre göra allt samtidigt. Det gör att hon inte kan kallas för korvett längre, säger fartygschefen Peter Krönvik.

Han är till vardags fartygschef på HMS Malmö, men under tiden hon är på varv delar han och HMS Stockholms fartygschef Niklas Wiklund på skrovet och löser tillsammans den nya uppgif-

ten att sjöövervaka Östersjön och bedriva underrättelseinhämtning. Motorerna startas och vattnet börjar skumma runt skrovet. Strax efter avfärd ljuder ett larm genom fartyget: två signaler som ger tecken om ”Klart skepp”. Det innebär att fartyget ska göras klart för strid och besättningen tar raskt på sig kroppsskydd och hjälm och går snabbt till sina drabningsplatser.

På väg ut från hamnen passerar fartyget ön Godnatt, en befästning som skulle skydda inloppet till Karlskrona var det tänkt. Karlskrona är en örlogsstad med långa traditioner, och var tänkt som landets huvudstad en gång i tiden. Staden omringas av en skyddande öbarriär, vilket gör att det bara finns ett fåtal inlopp in till Karlskrona.

Genom ventilerna uppe på manöverbryggan blir antalet småöar som passeras allt färre, i stället tar det öppna havet vid. Efter tjugo minuters färd är fartyget utomskärs och befinner sig i övningsområdet utanför Blekinge skärgård.

NÄR HMS STOCKHOLM modifierades från korvett till patrullfartyg gjorde dess nya uppgift det möjligt att minska besättningsstorleken. Grundbesättningen gick från 35 till 24 personer för den nya uppgiften. Samtidigt är inriktningen att fartygen ska vara ute till sjöss mycket och ha ett högt drifttidsuttag.

– I och med att det är så pass stor skillnad mellan 35 och 24 personer och att varje sjöman är mångsysslare med flera arbetsuppgifter, så tappar man redundansen, det vill säga reservförmågan, ombord. Det faktum tvingar oss till att göra andra prioriteringar än vad vi tidigare behövde göra i och med att numerären då var större, säger Peter Krönvik.

Flottiljen har fått klartecken att rekrytera dubbla besättningar

Förutom att Ronny Man och Henrik Lehden har hand om matlagningen ombord är de även sjukvårdare.

till båda fartygen, en process som dock fortfarande är i sin linda. Det kommer att ta tid innan utbildad personal har rekryterats, tror Krönvik.

– Nu i och med havsövervakningsuppgiften så är vi mycket mer ute till sjöss i dag. Vi måste fylla på med utbildad personal. Det kommer att bli en utmaning att se till att stolarna är fyllda, säger han.

I dag löser fartygscheferna Krönvik och Wiklund uppgiften med drygt en och en halv besättning och är beroende av att personal från andra fartyg kan lånas in vid behov så att besättningarna blir fulltaliga.

– Vi är känsligare för vakanser i dag. Jag måste ha människor med rätt kompetens ombord för att kunna gå till sjöss. Och i och med att personalramen minskat så påverkar det redundansen, säger Peter Krönvik.

Hur löser ni bemanningen i dag?

– Vi kör på med den personalen vi har och försöker hjälpa varandra så gott det går. Vi lånar också in personal från andra fartyg. Men då gäller det att vi kan låna in den specifika kompetensen också. Det är vårt bekymmer i dag. Vid vab (vård av barn) och sjukdomar är vi känsliga, säger han.

Peter Krönvik har varit ombord på Stockholmskorvetterna av och till sedan 2004, bland annat som stridsledningsofficer och sekund. Han var även med när fartygen deltog i insatsen i Adenviken.

– Jag känner lika mycket för båda fartygen och de har seglat ihop så länge jag kan minnas. En sjöman behöver sitt fartyg och ett fartyg behöver sin besättning, säger han.

Han tillägger att övergången från korvett till patrullfartyg inneburit att besättningarna fått uppleva en minst sagt turbulent

period. Tid iland på kontor har växlats mellan tjänstgöring till sjöss. Rutinerna har skiftat fram och tillbaka, vilket har gjort att besättningslistorna kontinuerligt förändrats från gång till gång.

– Jag är mycket imponerad och stolt över hur besättningarna har tacklat denna turbulenta period och ser nu fram emot att få gå vidare och fokusera på att lösa våra huvuduppgifter, säger Peter Krönvik.

Han beger sig neråt i fartyget, från manöverbryggan och ner för de smala lejdarna, genom de rejäla dörrarna (ombord kallas de svängskott), och genom de trånga gångarna, in till stridsledningscentralen som sitter två däck ner.

Därinne pryds väggarna av en massa skärmar i olika storlekar. Strid i de tre olika dimensionerna styrs härifrån: undervattensstrid, ytstrid och luftstrid. På en av skärmarna ses en digital karta över östra Östersjön med dagens olika mål inlagda.

Första momentet i dagens övning är en duellövning mot en av Visbykorvetterna i flottiljen. Med hjälp av signalspaning ska HMS Stockholm upptäcka fiendens radarsändning, beräkna dess position och slutligen skjuta (fingerade) sjömålsrobotar för att bekämpa fienden.

I BYSSAN, ELLER i köket som det heter på land, står kockarna Ronny Man och Henrik Lehden och lagar dagens lunch. ”Det här är hjärtat på fartyget”, förklarar de. Det fräser från stekbordet där Ronny steker ett rejält lass med köttbullar. Dessa ska snart serveras tillsammans med potatismos, råroräda lingon och gräddsås.

– Allting rör sig hela tiden så det är viktigt att allting i byssan sitter fast ordentligt. Oljan flyttar på sig när man steker eftersom fartyget gungar, så det är inte så bra att fritera, säger Henrik Lehden och ler.

Fartygschef Peter Krönvik.

De har båda arbetat ombord sedan oktober ifjol och likt övriga i besättningen har de flera arbetsuppgifter. Förutom att de ansvarar för allt som har med matlagningen att göra är de även sjukvårdare.

När det är dags för lunch har fartyget kommit en bra bit ut i Hanöbukten. Kocken Henrik bär ut maten till officersmässen, eller gunrummet som den också kallas, och när klockan är prick 11.30 börjar den lunchsugna besättningen att ta för sig.

”Sju köttbullar var är det som gäller”, säger Henrik förmanande.

I gunrummet äter officerarna, medan sjömännen äter i den lilla mässen precis intill byssan. Det är en gammal tradition sedan värnpliktstiden som fortfarande hänger kvar. I gunrummet ger mörka träpaneler, vapensköldar på väggarna och vita dukar på borden (om än något fläckade av kaffe) en traditionsfylld känsla.

Att detta är ett fartyg med förankring till Stockholm märks härinne. Ovanför ena bordet tronar en liten byst av S:t Erik, en konung med betydelse för bildandet av Stockholm, och på en vägg hänger Stockholms stadsvapen.

EN SOM TAR plats vid ett av borden är Tobias Andersson. Han är förstemaskinist och har varit stationerad på HMS Stockholm och HMS Malmö sedan han blev färdig specialistofficer 2012. Han har hand om allt ombord som ”inte smäller eller är en dator”, förklarar han, det vill säga sådant som generatorer, motorer, ventilation och vattentillverkning.

Hur märker du av att hon gått från korvett till patrullfartyg?

– Vi märker av att det är en ambitionssänkning. För oss som varit ombord länge så är det en invåningsfas att nöja oss med en annan ambitionsnivå numera. Eftersom vi inte är lika mycket personal så kan vi inte göra allt samtidigt längre. Jag tror att det är jobbigast för oss som varit här länge, vi vet vad vi vill prestera och vad vi kunnat prestera, säger Tobias Andersson.

För maskinisternas del har en personalrad försvunnit. Att det inte blev fler har att göra med att de arbetar med samma system som innan modifieringen och regelverken för dessa är fortfarande desamma.

– Man måste börja lusläsa regelverket på ett annat sätt nu, för att hitta lösningar. Som med skadesökning, den ska genomföras två och två. Men i och med att det är fler uppgifter på färre personer så måste vi försöka hitta nya lösningar för att lösa uppgifterna på ett mer effektivt sätt, säger han och tillägger:

– Förut behövde vi inte göra lika tuffa prioriteringar som vi tvingas till i dag. Vi är nog inte alla som har landat i det mentalt än, att vi tvingas sänka ambitionsnivån, säger han.

STRAX EFTER LUNCH är det dags för nästa moment i dagens flottiljövning. Sjunkbombsfällning står på schemat. Ett vapen som i dag oftast används för att varna ubåtar. Sjömännen beger sig ut på däck och står länge i snålblåsten vid aktern och inväntar klarstecken för fällning. De rullar ut bomberna över akterspegeln, och efter några sekunder detonerar de. Det känns rejält i skrovet.

HMS Stockholm har inte längre någon permanent ubåtsjaktförmåga i och med dess nya uppgift i marinen. Konkret innebär det att personal med ubåtsjaktförmåga inte längre finns permanent ombord. Vid behov kan denna kompetens tillföras fartyget i och med att det fortfarande finns sensorer för undervattensstrid ombord samt att vapen för detta ändamål kan tillföras fartyget med kort varsel.

– I början skulle man rensa rejält på fartyget, Men jag är väldigt glad över det faktum att man istället valt att bibehålla förmågor. Det innebär att marinen har vidmakthållit väsentliga förmågor, vilka starkt bidrar till den sammanlagda operativa förmågan. Omvärldsläget har spelat roll och spelar roll, säger Peter Krönvik.

Tobias Andersson

SITUATIONEN I ÖSTERSJÖMRÅDET är helt annorlunda i dag än för bara några år sedan. Den ryska militära närvaron på Östersjön fortsätter att vara på en hög nivå, både på ytan, under ytan och i luften. Det är något som påverkar vardagen för Peter Krönvik och hans besättning.

– Det är en annan stämning och verklighet som vi lever i i dag. Det händer mer saker på Östersjön i dag än tidigare. Det är tydligt att verksamheten har ökat. Det är en del i underrättelseuppdraget, att samla in information om vad som pågår. Ryssland visar musklerna, det är tydligt, säger han.

På en vanlig arbetsdag, innan HMS Stockholm kastar loss för en insats, genomför fartygschefen ett orderuttag med sin besättning, där högre chefs direktiv för uppgiften går igenom. Vår verksamhet styrs av vår marintaktiska stab och det är via denna stab vi erhåller våra order inför och under våra insatser. Var fartyget

I gunrummet äter officerarna, medan sjömännen äter i massen intill byssan. Det är en gammal tradition som följt med sedan värnpliktstiden.

skall bedriva sin verksamhet styrs av den för stunden aktuella omvärldsläget och kan skifta med väldigt kort varsel. Fartyget kommer med andra ord att vara på plats där det för stunden behövs som mest.

Grundbultarna i den dagliga verksamheten består av att lokalisera och identifiera andra örlogsfartyg och uppdatera fartygsbiblioteket, att övervaka rysk övningsverksamhet och vara beredd att agera genom IKFN (Förordning om Försvarsmaktens ingripanden vid kränkningar av Sveriges territorium under fred och neutralitet), förklarar Peter Krönvik.

– Det har blivit tydligare vad som gäller. Jag känner att jag har mandat att hävda svensk territoriet. Hela kedjan är aktiverad i dag. Vi för diskussionen kontinuerligt på flottiljen. Man ska vara redo den dag det gäller, säger han och betonar hur viktigt det är att diskutera dessa frågor med besättningen.

– För mig i egenskap av fartygschef är det viktigt att klargöra innebörden av vårt yrkesval och innebörden av att bära uniform. Jag har som målsättning att samtliga ur min besättning skall reflektera över detta och att vi vid återkommande tillfällen i grupp diskuterar dessa saker. Det är helt klart ett annat mindset i Försvarsmakten i dag och det genomsyrar allt som vi gör, säger han.

Medan fartyget går genom vågorna i 20 knop (med gasturbin kan hon komma upp i 30 knop) är det hela tiden full aktivitet inne i maskincentralen.

– Det *här* är fartygets hjärta, trots vad de i byssan säger om saken, säger maskinchefen Per Gerdstigen med ett skratt.

Härifrån övervakar han alla system inne i maskinrummen. Förutom att driva fartyget framåt produceras här även el och vatten.

I maskinrummen märks det att HMS Stockholm har några år på nacken, berättar Gerdstigen.

– Vi kör fartyget här nerifrån, och inte från manöverbryggan. Det är ett arv från robotbåtarna, Visbykorvetterna kan styra farten via reglage på manöverbryggan. Vi måste sitta här hela tiden. Aldern gör att det är allt mer manuellt. Alla system är analoga på gamla fartyg. Men det blir lite mer av ett hantverk med detta sätt att köra fartyget ändå, säger Per Gerdstigen.

Maskinisterna har hela tiden något att göra. Skeppsteknikern Sebastian Johansson gör sig redo att gå ronden, något som görs en gång varje halvtimme. I huvudsak består hans arbetsuppgift av att vara motormekaniker.

Han tar på sig hörselkåporna och öppnar dörren in till maskinrummen. Ljudet är öronbedövande, och trots hörselskydd hörs bullrandet tydligt. Sebastian rör sig vant mellan de olika apparaterna och på en av de många mätarna kontrollerar han oljan och trycket i huvudmotorerna.

– Det finns hela tiden att göra på ett gammalt fartyg, allt är mer hands on. Man får göra ordentliga ronder för att hålla det i drift. Vi skruvar mycket, säger Sebastian Johansson när ronden är färdig för denna gång.

Sebastian Johansson

"Vi är fastighetsskötare som åker båt, kan man säga. Vi producerar el, värme och vatten", säger maskinchefen Per Gerdstigen.

NÅGOT SOM ÅTERKOMMER när Officerstidningen talar med besättningen ombord om åldern på fartyget, med sina över trettio år tillhör nämligen HMS Stockholm ett av marinens äldsta fartyg, är att hon är en lyckad konstruktion. Men också att åldern börjar märkas av nu.

– De som har designat, konstruerat och skött om fartygen genom åren har gjort ett väldigt bra arbete. De här fartygen har löst uppgifter i vatten som de inte varit avsedda för. Hon är fortfarande i ett gott skick, men det börjar bli svårt att hitta reservdelar till henne, säger Peter Krönvik.

Det är något som bekräftas av förstemaskinisten Tobias Andersson. Han berättar att de får vara innovativa för att få materielen att fortsätta fungera, och ibland är de tvungna att komma på lösningar som fungerar för stunden, men som inte är särskilt långsiktiga.

– De saker som går sönder gör det av utmattning. Nu börjar det bli svårt ibland att hitta reservdelar, vissa delar har helt enkelt gått ur tiden. Man börjar märka att vissa artikelnummer har börjat återanvändas av leverantörerna, säger han med ett skratt.

Han berättar att det under alla år alltid har funnits ett lager av reservdelar till HMS Stockholm och HMS Malmö, eftersom att det köptes in i samband med att de levererades till Försvarmakten i mitten av 1980-talet.

– Underhållet av fartygen har som en följd av detta varit relativt billigt genom åren. Dessutom är motorerna av samma typ som

Fakta om Tredje sjöstridsflottiljen

Flottiljens uppdrag i fredstid är att övervaka svenskt sjöterritorium och öva på sin krigsuppgift som är att försvara Sveriges territorium och svenska intressen. Förbandet hämtar också in underrättelser, röjer minor och skyddar havsområden, sjövägar och sjöfart.

Källa: Försvarmakten

finns i stridsbåtar och lastbilar. Så det har alltid varit lätt att få tag i reservdelar. De här båtarna hade inte levt så länge som de gjort om man inte hade köpt in en massa reservdelar till dem redan från början, säger Tobias Andersson.

Arbetsdagen går mot sitt slut och fartyget börjar närma sig Karlskrona örlogshamn igen. Innan fartyget förtöjer kommer en sjöman in i gunrummet för att mäta de inramade porträtten på kungen och drottningen som hänger över bordet.

– Det är dags att byta ut dom här nu tydligen, order från divisionschefen, säger han.

Han tar fram en måttstock och mäter sidorna på de ordentligt uppsatta tavlorna med guldmålade ramar. Kungaporträtten har inte bytts ut på länge, av kungens hårfäste och brist på rynkor att döma.

Det är onekligen nya tider ombord på HMS Stockholm – på flera sätt.

RBS15 MK3

THE POWER TO SUCCEED

The RBS15 Mk3 is the most advanced, long range, surface-to-surface missile system available on the market. It enables rapid reaction and high defence penetration in any scenario – from blue sea and littoral warfare to land attack missions.

You can rely on Saab's *thinking edge* to deliver pioneering, effective products and solutions that enhance your capabilities and give you the power to succeed.

www.saab.com

MÄSSDRÄKT

VÅRT PRIS: 7 999 SEK

Ordinarie pris cirka 10.500 SEK

Våra plagg produceras i samma fabrik i Europa som våra frackar. Vi lagerhåller ej mässdräkterna utan de produceras löpande efter er beställning. Högkvalitativa tyger från Marzotto i 100% ull.

INGÅR I PAKETET

Jacka och byxa, inkl. revär.
Skjorta, väst, rosett, bröstknappar,
hängsle och länknapp.

FRACKLAGRET.SE

Uppkäftig!

Eller engagerad...

Milso erbjuder Teknik-, Lednings- & IT-tjänster inom försvarsområdet. Våra uppdrag handlar om allt från Gripen, helikoptrar och telekrig till stridsfordon och materiel för markarenan.

Vi har plats för fler engagerade kollegor!

Är du en av dem?
– Hör av dig!

Milso AB | 08 - 672 07 80 | info@milso.se | www.milso.se

HMS STOCKHOLM

är marinens slitvarg

Marinens slitvarg som både deltagit i kalla krigets ubåtsjakter och insatser mot pirater i Adenviken. Nu har hon modifierats från korvett till patrullfartyg och kastat loss i nya rollen som sjöövervakare.

Text: Josefine Owetz **Foto:** Andreas Blomlöf

Med över tre decennier på nacken är HMS Stockholm i dag ett av marinens äldsta fartyg. Genom åren har hon haft en rad olika uppgifter i marinens tjänst, som ubåtsjakt, luftförsvar, eskortering och ytstrid.

När hon sjösattes i augusti 1984 var dåvarande försvarsminister Anders Thunborg dopförrättare. Hennes första uppgift var till en början som ledningsfartyg för dåvarande ytstridsflottiljerna.

Nu har hon kastat loss för sin – troligen sista – roll. Efter trettio

års tjänst har hon anpassats från korvett till patrullfartyg med fokus på sjöövervakning.

Tillsammans med systerfartyget HMS Malmö (som är inne på varv nu och levereras efter sommaren) ersätter HMS Stockholm sex bevakningsbåtar av typ 80. Patrullfartygen tar över uppgiften att övervaka havsytan och territoriet och ingripa mot kränkningar.

Den ursprungliga planen var att dessa två trotjänare skulle avvecklas. Men så blev det alltså inte. Efter att Försvarets materielverk,

FMV, gjort analyser av flera fartyg kom de fram till att Stockholm och Malmö var bäst lämpade att modifieras för uppgiften och inte korvetterna Göteborg och Kalmar som tidigare diskuterats.

DET VAR 2014 som FMV fick uppdraget att modifiera korvetterna och i uppdraget ingick även att livstidsförlänga fartygen och säkerställa drift fram till 2026. I september 2016 var åtgärderna färdiga för HMS Stockholms del och hon överlämnades åter till Tredje sjöstridsflottiljen i Karlskrona.

”Vid modifieringen har undervattenssensornsystemen och vissa av de tidigare vapensystemen, som utgör specifika korvettförmågor, lyfts av och utgått som bestyckningsalternativ. Fartygen kompletteras istället med system anpassade för sjöövervakningsuppgifter”, skrev FMV på sin hemsida i höstas när överlämningen skedde.

Det är dock en sanning med modifikation, blir Officerstidningen varse när vi besöker FMV i början av mars för att prata mer om vad modifieringen – eller ”degraderingen” som den har kallats av flera tongivande försvarsdebattörer – innebär i praktiken.

– Vi har inte plockat av några system i modifieringen, förutom släpsonaren, däremot kan vi säga att vissa system inte är lika aktiva längre, säger Per Sundström, projektledare på FMV.

Bestyckningen, både torped och robot, finns kvar på HMS Stockholm, trots att beskrivningen på FMV:s hemsida i höstas gjorde gällande något annat. Joakim Sundeman, sektionsschef för plattformssystem ytstrid på FMV:

– Korvettförmågorna finns till del kvar nu men är nedprioriterade och vi har inte arbetat för att säkerställa livslängden på dessa system. Vi har lagt pengar och energi på de fartygssystem som behövs för sjöövervakning. Vissa nya system har kanske gjort att det inte är full funktion på andra system som fanns där sedan tidigare, men vi har inte avinstallerat några system, säger Joakim Sundeman.

Hur är förmågan till undervattensstrid i dag?

– Ubåtsjaktförmågan har reducerats och det ingick i vårt uppdrag. Vi har plockat av en släpsonar, sonar 184, så där har en sensor försvunnit. Det finns en sonar kvar, sonar 191, och på den har vi genomfört förebyggande underhåll och systemet är funktionellt, säger Per Sundström.

En viktig del i FMV:s arbete har varit att möjliggöra en minskning av besättningsstorleken så att fartyget ska kunna vara ute till sjöss längre. I övrigt har modifieringen handlat mycket om att uppfylla nya regelkrav för sjöfarts- och sjösäkerhet – för att ens få vara till sjöss. Bland annat har brandskyddet förbättrats och system för brandsläckning och brandisolering har bytts ut.

– Sådant är kostnadsdrivande och besvärligt att uppnå, men det var åtgärder som krävdes, säger Per Sundström.

I BÖRJAN AV 2000-talet gick HMS Stockholm igenom en halvtidsmodifiering. Det var en stor och omfattande ombyggnation av fartyget. Hon fick då bland annat ett förbättrat ledningssystem. När hon var färdig 2003 var det tänkt att hon skulle ha en livslängd på ytterligare tio år.

Men som så många gånger förr har Stockholmskorvetterna visat sig vara två sega plåtdamer.

Per Sundström och Joakim Sundeman på Försvarets materielverk.

Foto: Linus Johansson – FMV

”Korvettförmågorna finns till del kvar nu men är nedprioriterade”

– Fartygen har gått över sin tänkta livslängd och vad de ursprungligen varit konstruerade mot. De har varit på fallrepet vid ett par tillfällen. Skrovet har passerat bäst före-datum men vid undersökningarna har man alltid kommit fram till att de funkar ett tag till, säger Joakim Sundeman.

Han berättar dock att eftersom det är oklart vad som kommer hända med skrovet framgent, vad gäller just utmattningshänseende kopplat till att de är till åldern komna, har skrovövervakning nu installerats ombord.

– Skrovet är fullt funktionsdugligt. Men med analysutrustningen går det att med vissnet se när det börjar att ge med sig. Givare har satts i skrovet för att över tid spela in och göra en bedömning om hur skrovet mår, säger Joakim Sundeman.

Även om konfigurationen har ändrats från korvett till patrullfartyg är det följaktligen ett fartyg med många förmågor som bedriver sjöövervakning i Östersjöområdet. Jämfört med exempelvis HMS Jägaren, vars uppgift var övervakning av Sveriges territorialvatten längs Västkusten fram till våren 2016 då hon togs ur tjänst.

– Stockholm och Malmö är väldigt kvalificerade om man jämför med vedettbåten Jägaren, som hade en pjäs som enda beväpning, så har man större förmåga på de här fartygen, säger Joakim Sundeman.

Utöver att det alltså finns möjlighet till samma bestyckning som tidigare ombord på fartygen har även kulsprutekuren, som de hade under missionen i Adenviken, satts tillbaka i aktern.

HMS Malmö och Stockholm utgjorde tillsammans med stödfartyget HMS Trossö Sveriges första bidrag till den EU-ledda marina operationen Atalanta utanför Somalias kust.

Vad behöver HMS Stockholm kompletteras med framöver som inte rymdes inom ram?

– Det finns fortsatta behov av ”end of life”-åtgärder succesivt framöver. Det finns ett antal saker men som inte rymdes inom det här projektet nu, som jordfelsövervakning och ny utrustning i skeppsköket. Men det finns ingen del som rör förmågehöjningar i planeringen framöver, säger Per Sundström.

Prod Marin lovar fortsatt fartygsnärvaro på Västkusten

Hallå där, Håkan Magnusson, chef för marinavdelningen på Försvarmaktens produktionsledning, Prod Marin, och den som är ansvarig för anskaffning av materiel till de marina förbanden.

Text: Josefine Owetz

Hur påverkar modifieringen av HMS Stockholm marinens förmåga?

– Det har gett oss en ökad förmåga att vara ute till sjöss under längre tid på en kvalificerad plattform. Vi kan köra fartyget och ha det till sjöss längre tid än innan, om man jämför med bevakningsbåtarna. I och med att vi fick till dubbla besättningar har man plattformar som kan vara till sjöss dygnet runt och övervaka territoriet, säger Håkan Magnusson.

Hur kommer besättningen att se ut?

– De är 24 man i besättningen, innan var de 35. Men vi har fått ramar för att kunna rekrytera dubbla besättningar. Sedan är det upp till flottiljen hur fort man kan göra det. I min värld kommer man ha mycket längre tid ute till sjöss.

Är det smart att avväpna en korvett med tanke på omvärldsläget i Östersjöområdet?

– Jag tycker inte att det är en fråga om avväpning, eftersom vi har bibehållit installationerna för både torped och robot kan man lasta ombord det om det skulle behövas för uppgiften. Om man har vapensystemet ombord är det klart som tusan att man kan göra uppgiften och min uppfattning är att det finns besättning som kan genomföra uppgiften i så fall. Men vi har däremot inte gjort några åtgärder på dessa system.

Men det är ju ändå en degradering att gå från korvett till patrullfartyg, är det bra för marinens förmåga?

– Vad skulle vi annars ha gjort då? Jag ser det inte riktigt så. Sedan kan jag förstå att människor resonerar på det sättet. Det hade jag också gjort om jag inte hade haft den här rollen. I min roll har jag en pengapåse och med den ska jag göra det bästa möjliga. Om man inte får möjlighet att vidareutveckla förmågan

får vi lappa och laga. Jag har en viss summa pengar och vi har en jättestor operativ bredd som vi måste bibehålla, och jag ska fördela pengarna därefter. Om man hade haft obegränsat med pengar är det klart som tusan att man hade gjort på ett annat sätt. Jag tycker att vi har gjort så gott vi kan, eftersom att vi har behållit beväpningen och inte avinstallerat något system.

Håkan Magnusson

Foto: FM

Sex bevakningsbåtar har bytts ut mot två patrullfartyg.

Hur kom ni fram till att det var vägen som man skulle gå?

– Det är pengarna som styr. Det är det möjligas konst. Vi tog in offerter på olika alternativ. Fördelen är att HMS Stockholm och HMS Malmö är större och har längre uthållighet till sjöss. Sen är det så att vi har 270 mil kust, då kan man bara vara på ett visst ställe om man har två enheter. Sen är det inte bara HMS Stockholm och HMS Malmö som övervakar utan det är flera fartyg. Vi har ett roterande schema för det.

HMS Stockholm ersätter bland annat Jägaren som övervakat Västkusten – kommer det att bli ett svart marint hål där nu?

– Nej, inte mer än vad det är i dag. Min uppfattning är att det snarare blir bättre övervakning eftersom fartygen kan vara längre tid till sjöss och har möjlighet att byta besättning däruppe. HMS Stockholm är inte bunden till Karlskrona utan kan byta besättning i andra orter. Var de är styrs av händelserna i Östersjön. Sedan har patrullfartygen längre räckvidd också. De kan gå längre ut i Östersjön och Västerhavet än vad bevakningsbåtarna kunde.

VI KOMPROMISSAR INTE!

nammo

Nammo har som mål att så långt som möjligt eliminera miljö- och arbetsmiljörisker. Vi strävar efter en giftfri arbetsmiljö, både för våra medarbetare och för våra soldater. Därför är vår ammunition 100% blyfri och förstör inte grundvattnet eller utsätter soldaterna för skadliga blygaser.

SECURING THE FUTURE

OFFICERSTIDNINGEN *Din tidning!*

Skriver Officerstidningen om rätt saker? Har du tips, åsikter eller uppslag? Kontakta redaktionen!

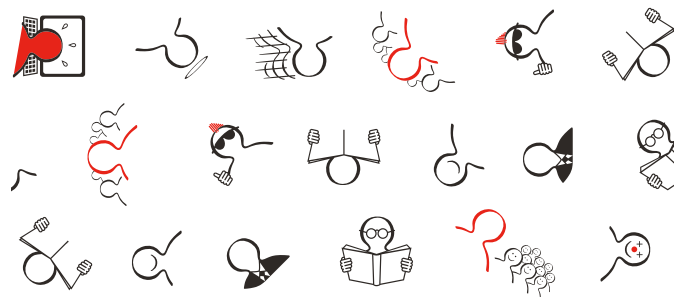
ANSVARIG UTGIVARE/CHEFREDAKTÖR

Daniel Skoglund, Tel 08-440 83 49
daniel.skoglund@officersforbundet.se

INFORMATÖR/REDAKTÖR

Josefine Owetz, Tel 08-440 83 34
josefine.owetz@officersforbundet.se

Lika!

Eller olika...

Milso erbjuder Teknik-, Lednings- & IT-tjänster inom försvarsområdet. Våra uppdrag handlar om allt från Gripen, helikoptrar och telekrig till stridsfordon och materiel för markarenan.

Vi har plats för fler lika olika kollegor!

Är du en av dem?
– Hör av dig!

Milso
Man in the loop solutions

Milso AB | 08 - 672 07 80 | info@milso.se | www.milso.se

HAR DU KOLL PÅ ARBETSRÄTTEN

Officersförbundet genomför varje år ett antal fackliga utbildningar där du som är medlem i förbundet kan lära dig mer om de lagar och regler som styr arbetsmarknaden.

ÄR DU RÄTT FÖRSÄKRAD?

Genom ditt medlemskap i Officersförbundet kan du teckna ett antal personförsäkringar. Vet du vilka försäkringar som du tecknat? Logga in på förbundets hemsida och kontrollera ditt försäkringsskydd.

Officersförbundet: Återinförd värnplikt kommer inte ensamt att lösa personalförsörjningen

Officersförbundet välkomnar regeringens beslut om en återinförd värnplikt. Men plikten kommer inte att ensamt lösa problemen med personalförsörjning. Löner och villkor för den militära personalen måste förbättras.

Torsdagen den andra mars beslutade regeringen att värnplikten återaktiveras, efter att ha varit vilande sedan 2010. Anledningen är att det säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde försämrats och att Försvarsmakten inte lyckats rekrytera tillräckligt med personal på enbart frivillig väg.

Välkomnar beslutet

Officersförbundet välkomnar beslutet och i vårt remissvar på betänkandet *En robust personal-*

försörjning av det militära försvaret accepterar vi i huvudsak utredningens bedömningar och förslag eftersom det behövs för Sveriges försvarsberedskap.

Men förbundet vill, i likhet med personalförsörjningsutredningen, poängtera att personalförsörjningen av det militära försvaret även fortsättningsvis ska bygga på frivillighet så långt Försvarsmaktens rekryteringskraft medger. Plikten får således inte förta frivilligheten. I det perspektivet är det centralt att förmåner och villkor görs så attraktiva att tillräcklig mängd frivilliga söker sig till, tar anställning hos och stannar kvar i Försvarsmakten.

Bra förmåner och löner

Försvarsmakten måste erbjuda sina anställda konkurrenskraftiga löner. Det är helt avgörande för Försvars-

maktens förmåga att lösa sina uppgifter. Utan kompetent och välövad personal skapas ingen operativ effekt.

Höjda lägstralöner för såväl yrkesofficerare som gruppbefäl, soldater och sjömän är exempel på åtgärder som måste vidtas. Att även gruppbefäl, soldater och sjömän erbjuds en tillsvidareanställning istället för längre tidsbegränsade anställningar är ett annat tydligt och långsiktigt hållbart sätt att gå vidare.

Personalen är Försvarsmaktens viktigaste resurs

Försvarsmakten har under de senaste åren underskattat vilka kostnader man måste lägga på personalen för att de ska attraheras till Försvarsmakten och stanna kvar i sin anställning. Enkla jämförelser visar att Försvarsmakten lägger en

avsevärt mindre del av sitt tillgängliga anslag på sin personal i förhållande till andra jämförbara länder med anställda soldater.

En arbetsgivare som inte behöver anstränga sig är heller inte benägen att följa det svenska systemet på svensk arbetsmarknad. Tänk vad bekvämt det vore för till exempel kommuner och landsting om man kunde plikta in personal till vård, skola och omsorg eller andra fundamentala funktioner inom en stat, om man inte lyckas attrahera arbetskraft med de löner man anser sig beredd att betala.

Personalen är Försvarsmaktens viktigaste resurs. Alla, såväl politiker som Försvarsmaktens ledning måste inse att välövade och engagerade medarbetare med rätt kompetens utgör den avgörande skillnaden i varje lands försvar.

Fortsatt intensiva förhandlingar om avtal

Förhandlingarna mellan Officersförbundet och Försvarsmakten är nu inne i ett slutläge. Senast den 30 mars måste ett nytt avtal vara plats.

Som vi tidigare har informerat hade vi fram till den 28 februari att komma fram till nya avtal. I slutet av februari hade vi kommit så långt i förhandlingarna att både vi och Försvarsmakten tyckte att vi skulle förhandla vidare fram till den 30 mars. Det gjordes en delöverenskommelse där båda parter befästede saker som vi var överens om så

långt. Men skulle vi inte bli klara till den 30 mars faller den överenskommelsen och vi uppfattar att vi är tillbaka i samma läge som förra hösten.

Förra hösten i september hade vi ett läge där Försvarsmakten sagt upp rörlighetsavtalet och avtal om övningsverksamhet (ÖVA). Det skulle innebära att medlemmarna förlorar 50–80 miljoner i ersättningar beroende på hur Försvarsmakten skulle tillämpa det centrala villkorsavtalet. Vidare hade vi ingen lösning på arbetstidsfrågorna i samband med insatser.

I delöverenskommelsen har vi uppnått en samsyn kring hur de 50–80 miljonerna kan användas i nya avtal. Vidare hade vi kommit långt i synen på hur arbetstidsavtalet kan utformas. I skrivande stund har vi nu förhandlingar nästan varje dag fram till den 30 mars. Även om vi har kommit långt i många av de viktiga frågorna måste helheten bli bra och det är först då vi bestämmer om vi ska säga ja eller nej till nya avtal.

– Det har varit en lång resa och det handlar om mycket pengar för våra medlemmar och det handlar

om kraven på att Försvarsmakten ska vara tillgänglig. Förhandlingar är ett givande och tagande. Efter förra sommarens debatt om våra villkor, följt av uppsägning av avtal har vi nu åter skapat ett klimat där vi förhandlar, säger Peter Löfven-dahl.

Strax efter att du läst det här vet vi om det blir nya avtal eller om vi är tillbaka på ruta noll med mindre pengar och en mängd olösta tvister om arbetstid. De senare måste i så fall lösas, antingen i förhandling eller i värsta fall i domstol.

OFFICERSFÖRBUNDET PÅ FACEBOOK

Officersförbundet finns på facebook. Där kan du bland annat få glimtar av förbundets dagliga verksamhet. Välkommen att säga vad du tycker om

Officersförbundet och Försvarsmakten och dela med dig av information du tror är intressant för andra medlemmar.

MEDLEMSSTATISTIK

Yrkesverksamma, 1/3 2017	
Officerare	7 186 (-26)
Specialistofficerare	1 727 (+52)
Soldater och sjömän	4 452 (-37)
Övriga	380 (-11)
Summa	13 745

Officersförbundet om vårbudgeten: "400 miljoner räcker inte till"

Officersförbundet välkomnar att 500 miljoner avdelas till försvaret i vårändringsbudgeten för 2017, varav cirka 400 miljoner till Försvarsmakten. Behoven är dock mångdubbelt större.

Vad Officersförbundet erfar har politiken valt att följa de rekommendationer som ÖB gett, när de nu fördelar pengar till olika åtgärder.

– Det är glädjande att myndighetens rekommendationer verkar ha följts. Det här är en början, men dessa 400 miljoner räcker inte för att lösa den grundläggande obalan-

sen som Försvarsmakten lider av i dag, säger Lars Fresker, ordförande i Officersförbundet.

Hög lägstalönerna!

Försvarsmakten har sagt att det krävs 6,5 miljarder fram till 2020 för att nå upp till försvarsbeslutet. Försvarsmakten står dessutom inför enorma behov av nyanskaffningar och uppgradering av materiel, vilka inte finansierades i det senaste försvarsbeslutet.

– Försvarsmaktens kalkyler räknar dessutom med för låga personalkostnader. Vi menar att lägstalönen för soldater och sjömän måste höjas till 20 500 kronor, samt

25 000 kronor för yrkesofficerare, säger Lars Fresker.

Officersförbundet påpekar att om inte villkoren är attraktiva kommer Försvarsmakten inte att kunna attrahera nya medarbetare, samt tappa erfaren personal.

Vidare vill Officersförbundet påminna om att Försvarsmaktens grunddimensionering är för liten.

– Om beräkningarna skulle utgå från den förbandsvolym vi egentligen skulle behöva, skulle det enorma behovet av att verkligen finansiera det lilla försvar vi har, framstå extremt tydligt, säger Lars Fresker.

Start för chefsnätverk i Uppsala

Den 19 april är det uppstart för chefsnätverk i Uppsala.

Avsikten med nätverket är att ge dig som chef ett forum för att bolla olika frågor som rör chefs- och ledarrollen. Eftersom ni som inbjuds är chefer inom ett stort antal branscher och professioner finns goda möjligheter till spännande utbyten av idéer och erfarenheter.

Under uppstarten diskuterar vi:

- När och var nätverket ska träffas.
- Ämne för första träffen.
- Vem som vill vara samordnare för nätverkets första träff.
- Hur ska nätverket fungera – konfidentialitet, med mera.

Egen regi

Efter uppstartsmötet drivs nätverket i egen regi. Det innebär att nätverksdeltagarna själva ansvarar för efter-

följande möten. En viktig förutsättning för att nätverket ska kunna leva vidare är att alla deltagare känner ett ansvar för att bidra med erfarenheter och input vid nätverks-träffarna – då finns goda förutsättningar för nätverket att fortsätta träffas och utbyta erfarenheter.

Chefsnätverket är exklusivt för dig som är chefsmedlem och har ett formellt personal- och arbetsgivaransvar och verksamhets- och ekonomiansvar. Arrangörer är Officersförbundet, SRAT, Sveriges

Arkitekter, Fysioterapeuterna, Naturvetarna, Sveriges arbetsterapeuter och Sveriges Ingenjörer. Länk till intresseanmälan till något av chefsnätverken hittar du på Officersförbets hemsida.

Anmälan stängs den femte april och den sjunde april får du ett bekräftelsemejl med information om du har fått en plats eller inte.

Uppstart i Uppsala: 19 april klockan 17 till 19 på Clarion Hotel Gillet, Dragarbrunnsgatan 23.

Välkommen med din anmälan!

Vilka ska leda Officersförbundet?

14 till 16 november ska en ny styrelse väljas för förbundet. Valberedningen jobbar för att få fram de bäst lämpade kandidaterna till förbundets styrelse.

Hör av dig till valberedningen om du har förslag på en driven kollega som kan kämpa för den militära personalen.

Den 20 mars gick valberedningens första förslag ut på remiss. Tyck till om det och inkom gärna med nya nomineringar om du anser att så behövs.

– Vårt mål är att styrelsen ska spegla den bredd som förbundets medlemmar utgör. En god bredd medför att besluten blir bättre förankrade i medlemmarnas vardag, säger Sven-Åke Söderbjörk, ordförande i valberedningen.

Nominera!

Så om du har en kollega som är driftig och engagerad, nominera!

– Kontakta gärna mig eller någon annan i valberedningen om du undrar hur man går tillväga, säger Sven-Åke Söderbjörk.

Dessutom finns information och blanketter på hemsidan.

– Börja gärna snacket i fikarummet, men sluta inte där, nominera och motionera om vad förbundet ska jobba för de kommande tre åren, titta på hemsidan hur du gör, säger Lars Fresker, Officersförbundets ordförande.

Du kontaktar valberedningen enklast på: valberedningen@officersforbundet.se

Stipendiater sökes till Officersförbundets stipendium!

Ta chansen att nominera vardagshjälten som gjort fackliga insatser som gynnat medlemmar i Officersförbundet.

Stipendiet utdelas för att uppmärksamma och premiera gott fackligt ledarskap och goda fackliga prestationer. Stipendiet är inte öronmärkt att användas till något särskilt ändamål utan är en uppmuntran för redan genomförda goda insatser.

Att nominera någon är enkelt.

De uppgifter som behövs är:

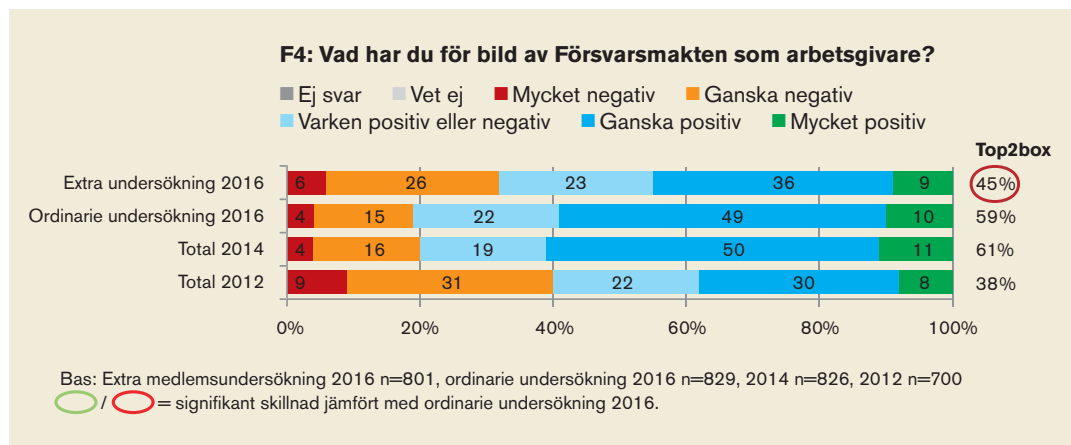
- Namn på den nominerade
- Motivering, det vill säga vad den nominerade skall uppmärksammas för
- Vem/vilka det är som nominerar.

Man kan välja att som enskild medlem nominera någon förtroendevald, eller att gå samman som föreningsstyrelse eller annat kollektiv för att insända nomineringen.

Den nominerade måste vara anmäld som facklig förtroendeman för Officersförbundet. Man kan bara få stipendiet en gång och medlemmar i förbundsstyrelsen kan inte nomineras.

Sista datum för insändande av nominering: 31/8 2017.

Insänd nomineringen till johan.hamlin@officersforbundet.se

Försämrade syn på Försvarmakten som arbetsgivare

Försvarmakten tappade i anseende. Kännedomen om Officersförbundet ökade något. Det visar den extra medlemsundersökning som Officersförbundet genomfört.

Försvarmakten tappade i anseende hos personalen i samband med den avtalsuppsägning som gjordes i höstas vilken senare togs tillbaka efter att Officersförbundet lyft frågan till statlig förhandlingsnivå.

Ökar och står still

För Officersförbundets del har medlemmarnas kännedom om förbundet ökat, jämfört med innan sommaren. Så även synen på förbundets förmåga att förhandla om löner och villkor. Den totala nöjdheten med medlemskapet ligger däremot still.

– Vi var nyfikna på att se hur striden om avtalen och även framgången i striden påverkade medlemmarnas syn på förbundet och Försvarmakten, säger Daniel Skoglund, informationsansvarig på förbundet.

Medlemmarnas bild av Försvarmakten som arbetsgivare föll från 59 procent som var ganska eller

mycket positiva till myndigheten som arbetsgivare, till 45 procent.

– Försvarmaktens agerande har påverkat dess anseende. Det är något myndigheten måste inse. Vad man gör med villkor och avtal är inget abstrakt och avlägset, utan något som direkt påverkar de anställda, säger Lars Fresker.

Ingen påverkar på avhopp

Däremot hade inte fler övervägt att sluta. Officersförbundet bedömer att det beror på att försämringarna aldrig blev verklighet då förbundet lyckades få Försvarmakten att ta tillbaks avtalsuppsägningarna genom att lyfta dem till den statliga förhandlingsnivån.

Kännedomen om Officersförbundet har ökat, från 59 procent som uppger att de känner till Officersförbundet ganska eller mycket väl, till 73 procent.

– Att inte den totala nöjdheten också ökat tänker jag mig beror på att många medlemmar ser sitt medlemskap lite som en hemförsäkring. Nu hände något och det visade sig att försäkringen funkade, vilket var vad medlemmarna förväntade sig, men de verkar kräva

mer resultat för att bli ännu nöjdare, säger Lars Fresker.

Bättre syn på förhandling

Synen på förbundets förmåga att förhandla om löner och villkor har ökat jämfört med innan sommaren. Då uppgav 31 procent att de var ganska eller mycket nöjda med förbundets förmåga att förhandla om löner och arbetsvillkor, nu uppger 45 procent att de är ganska eller mycket nöjda.

– Vår förhoppning är att resultaten ska vara ännu en droppe som hjälper Försvarmakten att förstå att villkoren för personalen måste förbättras, och inte försämras, om man ska ha kvar sin kompetenta och otroligt lojala personal, säger Lars Fresker.

Den extra medlemsundersökningen genomfördes under december 2016 till januari 2017. 1 400 slumpvis valda medlemmar fick enkäten och svarsfrekvensen var 59 procent. Den ordinarie medlemsundersökningen genomfördes innan sommaren 2016.

Undersökningen finns att ladda ner på Officersförbundets hemsida.

Bra att veta om preliminärlön

När lönen utbetalas är inte alltid eventuella tillägg och avdrag medtagna. Därför kan det vara bra att känna till vad som egentligen gäller kring lönekorrigerings.

Alla anställda i Försvarsmakten får normalt sin månadslön utbetald den 25 varje månad. Lönen är då preliminärt beräknad och eventuella tillägg eller avdrag som skett under månaden är inte alltid medtagna. Exempelvis om du är sjuk de sista dagarna i månaden. Detta beror på att lönen beräknas genom datalönerutiner och endast de tillägg eller avdrag som lämnats i bör-

jan av månaden kan tas med. Det förutsätts då att eventuella korrigerings av lönen görs vid ett senare utbetalningstillfälle.

Din lön är preliminär

Om Försvarsmakten har en fordran på en anställd så vill arbetsgivaren många gånger reglera detta genom att göra avdrag på den anställdes lön. Detta kallas korrigerings och är endast tillåtet under vissa förutsättningar. Det vanligaste sättet att hantera en uppkommen skuld som är hänförlig till preliminär lön är korrigerings.

I Försvarsmaktens avtalsamling (FAS) är det reglerat att lön kan

betalas ut efter en sådan preliminär beräkning. Enligt 15 kap. 1 § FAS får arbetsgivaren sedan besluta att lönetillägg utbetalas och löneavdrag görs vid ett senare tillfälle. Lönetillägg får utbetalas vid löneutbetalningen efter den kalendermånad som tilläggen hänförs sig till.

Försvarsmakten kan korrigera din lön

Av avtalet framgår vidare att arbetsgivaren får besluta att löneavdrag ska göras först vid löneutbetalningen en senare månad än den som avdragen hänförs sig till. Avdraget ska dock ske senast inom tre månader. Det sägs även att om löneavdrag

inte kan göras enligt beslutet, är arbetstagaren skyldig att inom den tid och på det sätt som arbetsgivaren bestämmer betala in ett belopp som motsvarar löneavdragen.

– Det här är skillnaden mot den felaktiga utbetalningen av semesterlönegarantin förra året. Korrigerings av lön kan du inte bestrida utan här har arbetsgivaren rätt att korrigera, säger Peter Löfvendahl, förbundsledare på Officersförbundet.

Det är viktigt att skilja mellan begreppen korrigerings och kvittning. Avdrag på lön som hänförs sig till den preliminära löns beräkning är inte kvittning.

FÖRSVARsutbildarna SÖKER utbildningsledare till region Mitt

Arbetsbeskrivning

I arbetet som en av våra tre regionala utbildningsledare kommer du att främst stödja våra förbunds verksamhet inom region Mitt, vilket bl.a. innebär regelbundna kontakter med Försvarsmakten samt andra myndigheter och organisationer.

Huvudsakliga arbetsuppgifter

- Planering och uppföljning av kursverksamhet.
- Handläggning av ärenden avseende utbildningsverksamhet.
- Kontakt med våra förbund, andra frivilliga försvarsorganisationer och myndigheter (främst Försvarsmakten och MSB).
- Sammanhålla genomförandet av Nijmegenmarschen.

Befattningen innebär att du kommer att genomföra tjänsteresor både inom region Mitt och i andra delar inom landet.

Önskvärda kvalifikationer

Vi ser gärna att du har en utbildning från FHS Stabsprogram eller motsvarande kompetens.

Du har kännedom om Försvarsutbildarnas verksamhet samt god kännedom om Försvarsmaktens och Hemvärnets verksamhet. Du har kunskap om Försvarsmaktens planerings- och uppdragsprocesser.

Du är öppen, social och trivs med att arbeta självständigt samtidigt som du ingår i ett team där arbetstempot stundtals är högt. Du bidrar till ett bra arbetsklimat genom att vara positiv, målinriktad, strukturerad, initiativrik, stresstålig och har en mycket god samarbetsförmåga.

Tjänsten är heltid, med en provanställning på sex månader.

Arbetsplatsen är förlagd på Försvarsutbildarnas kansli på Karlavägen 65 i Stockholm. Kansliet leds av en Generalsekreterare och har bl.a. en Utbildningsavdelning som består av åtta medarbetare (varav tre regionala utbildningsledare).

Önskvärt tillträdesdatum är under andra halvåret 2017.

Lön enligt överenskommelse.

Ditt CV inkl. referenser och ev. övriga handlingar som du vill bifoga till din ansökan skickar du senast 2017-05-01 till:

anders.gustafsson@forsvarsutbildarna.se

Mer information om tjänsten återfinns på:
www.forsvarsutbildarna.se/ledigajobb

Ev. frågor besvaras av Utbildningschefen, Anders Gustafsson tfn: 08-587 742 04.

OFFICERSFÖRBUNDET

BJUDER IN TILL VÅRENS KURS I

ARBETSMILJÖRÄTT FÖR CHEFER

TIDIGARE KURSER HAR SNABBT BLIVIT FULLTECKNADE – SÅ ANMÄL DIG I TID

Den juridiska och straffrättsliga aspekten av arbetsmiljölagstiftningen är en tydlig fråga för Officersförbundet och våra chefsmedlemmar efter olika händelser ute på förband som lett till åtal för våra medlemmar.

Officersförbundet vill därför erbjuda dig en möjlighet att delta på en kurs i arbetsmiljörätt anpassad för våra chefsmedlemmar i Försvarsmakten och angränsande försvarsmyndigheter. Kursen genomför vi tillsammans med Zober Arbetsmiljö AB. Föreläsare/lärare är Benny Gustafsson och Lotten Loberg.

Kursens målgrupp är du som är förbandschef, krigsförbandschef, ställföreträdare eller blivande dito eller enhetschef motsvarande som har delegerade arbetsmiljöuppgifter eller på annat sätt arbetar med arbetsmiljöfrågor, eller du som är intresserad av att utveckla dig inom arbetsmiljöområdet.

I kursen kommer följande områden att belysas:

- Arbetsmiljöarbete i teori och praktik.
- Systematiskt arbetsmiljöarbete.
- Arbetstagarens möjlighet och skyldighet att vara delaktig.
- Arbetsmiljöansvaret.
- Straffrättsligt perspektiv på arbetsmiljö.
- Arbetsmiljöverkets roll.

Kursen är en endagskurs som genomförs torsdagen den 11 maj 2017. Kursen startar klockan 10.00 och pågår till cirka klockan 20.00 på Quality Hotel Winn i Haninge. Inom ramen för kursen informerar också

förbundsordförande Lars Fresker om förbundet och de dagsaktuella frågorna. Kvällen avslutas därefter med enklare samkväm för de som bor kvar.

Officersförbundet står för resa, kost och logi.

Om du efter dialog med din arbetsgivare inte får genomföra kursen på arbetstid ersätter Officersförbundet dig för förlorad arbetsinkomst. Officersförbundet kompenserar dig dock inte för restid eller övriga omkostnader.

Avsikten är att du reser till Stockholm på kursdagens morgon och åker hem morgonen efter kursen.

Du anmäler dig till kursen genom att skicka in namn, personnummer, adress, arbetsplats, befattning, telefon, e-postadress och om du önskar boende eller inte direkt till: carina.viklund@officersforbundet.se senast fredag den 7 april 2017.

Alternativt loggar du in på och anmäler dig direkt via hemsidan.

Du får bekräftelse samt anvisningar via e-post för de praktiska arrangemangen senast den 24 april.

OBS anmälan är bindande.

Vi vill också be om ursäkt till dem som redan gått kursen men trots det får dessa inbjudningar. Tyvärr har vi ingen möjlighet att sortera bort er i utskicket.

Varmt välkommen önskar Officersförbundet

Mikael Boox, Ombudsman med ansvar för bland annat chefsfrågor 08-440 83 37, 070-580 51 06

Ny vinjett: Militär debatt

Officerstidningen introducerar nu vinjetten Militär debatt. Tanken är att ni läsare här ska debattera och diskutera ämnen om den militära praktiken som ni anser bör lyftas.

Många har uttryckt behov av en plats för sådana diskussioner, berättar chefredaktör Daniel Skoglund.

Hur kommer det sig att Officerstidningen startar upp "Militär debatt"?

– Vi ser och följer praktiska militära diskussioner och debatter, bland annat på Twitter. Och när vi är ute på förbandsbesök har vi märkt av att det finns ett behov av att diskutera sådana här saker, men det finns inget bra forum. Förhoppningsvis kan det här bli en sådan plats, säger Daniel Skoglund, chefredaktör på Officerstidningen.

Har du märkt av ett sådant behov?

– Behovet upplever jag som konstant, men det finns få forum för

diskussionerna just nu. Det har sagts att försvarsgrenstidningarna tidigare hade det. Det vore nyttigt att kunna ha en plattform för att kunna föra handfasta och vardagsnära militära debatter och diskussioner.

Hur är läget för den militära debatten i dag tycker du?

– Jag tycker att försvarsbloggandet, som var väldigt stort ett tag, har nedgått lite. Jag kan sakna ett mer aktivt försvarsbloggande. Det blir då ofta mer sammanhängande än korta inlägg på Twitter. Förhoppningsvis kan detta bli ett forum där läsarna kan ta upp tankar som skaver just nu. Har vi misstolkat behovet av debattforum så lär vi väl märka det.

Hur gör man om man vill skriva ett debattin?

– Man kan mejla info@officersforbundet.se. Om man vill kommentera det som skrivs kan man använda #OTdebatt på Twitter.

Foto: Mats Engfors

Officerstidningens chefredaktör, Daniel Skoglund (till vänster).

DEN KOMPLETTA VENTILATIONSENTREPRENÖREN

Friska fläktar *Ventilation!*

friskaflaktar.se

PROJEKTERING

INJUSTERING

TILLVERKNING / OVK-BESIKTNING

VÄRMEPUMPAR

Foto: Khalid Mohammed – TT

Foto: Marko Drobnjakovic – TT

Försvarsmakten måste börja

Försvarsmaktens nuvarande val beträffande övande av logistik har två allvarliga konsekvenser, enligt logistikofficer Mattias Lagerqvist. Detta måste diskuteras. Konsekvenserna av nuvarande övningsupplägg drabbar nämligen samtliga övriga förband – om vi hamnar i krig.

Jag har jobbat med logistik i Försvarsmakten i snart 20 år och har varit med på de flesta större övningar mitt förband deltagit i sedan Snöstorm 2001. Ändå hävdar jag att jag aldrig varit med om att öva och pröva logistiken fullt ut. Att få till militära övningar som är bra för alla är i princip omöjligt. Man tvingas välja vem eller vilka som är viktigast att öva.

Oftast läggs arméns övningar upp med de mekaniserade bataljonerna i fokus och helst ska alla

plutoner ha fullt upp hela tiden. Därefter försöker man hitta lämpliga övningsmoment i kriget för funktionsbataljonerna. Hittas inte dessa får de öva själva vid sidan av. Jag hävdar inte att detta är fel, men vi måste samtidigt inse vad det får för konsekvenser och hitta sätt att minska de negativa konsekvenserna. Ett fokus på att öva soldater och grupper ger ofta en sämre övning för chefer och vice versa. Detta kan till exempel avhjälpas med ledningsträningsövningar där beslutsfattare och

staber övar utan soldater som får stå sysslolösa och vänta.

Två allvarliga konsekvenser

Åter till mitt inledande påstående. Jag hävdar att fokus på att öva de stridande delarna gör att vi väldigt sällan övar och prövar logistikfunktionen. Logistiksoldaterna har ofta fullt upp och gruppchefer och plutonchefer lika så. Det lastas, tankas, repareras, trafikleds och bärs bäras för glatta livet. Men i vår iver att klämma ut så mycket övning som möjligt ur de få övningsdygn vi har, har vi helt tagit bort stridens friktioner och konsekvenser. Av fyra utslagna vagnar väljs en ut som reparationskedjan får öva på. Men bara en stund, för den måste vara tillbaka om fyra tim-

mar. De övriga tre repareras av en magisk domarpistol. De skadade soldaterna tas omhand på skadestplats och eventuellt får en av dem åka till bataljonsförbandsplatsen. Vi övar bara mikrosituationer och bara små delmängder.

Dessutom gör vi allt för att minska övriga friktionerna genom att före övningen ha färdiga planer där vi vet långt i förväg vilka Logistikbataljon ersätter vid ett visst kvartal under ett dygn. Alla förnödenheter som går att beräkna i förväg är beställda månader innan övningen börjar.

Det förnödenhetslag som är svårast att i förväg prognosticera är reservdelar. Eftersom vi inte kan förhandslagra alla tänkbara reservdelar utan till stor del måste lita på en fungerande organisation så är

öva krigets logistik

det också denna tjänstegren som, övning efter övning, fungerar sämst. Men hur vet vi att det inte är likadant inom övriga delar av logistiken?

Att öva en militär organisation med alla sina ingående delar och funktioner är inte lätt, och jag har full förståelse för de val som görs. Men dessa val ger två för logistiken allvarliga konsekvenser. Det ena är att chefer inom logistiken inte får den träning de skulle behöva eftersom vi nästan helt tagit bort behovet av att hantera de riktigt svåra besluten och prioriteringarna.

När jag hävdar detta möts jag ibland av motargumentet att det uppstår så mycket friktioner av sig själv som logistikcheferna måste hantera att vi inte behöver tillföra mera. En oerhört dum invändning.

Ska en militär organisation inte öva stridens konsekvenser? Har vi blivit så fredsskadade? Att drivmedelsersättningen blir två timmar sen eftersom en förare inte kan läsa kartan är en helt annan sak att hantera än stridens riktiga konsekvenser. Det blir lite som att ersätta skytteskvadrons deltagande i Aurora med en veckas PEK.

Den andra och allvarligare konsekvensen är att vi inte vet om vår logistikorganisation fungerar. Förbandsutveckling går, grovt förenklat, till ungefär så här: Man har en beprövad erfarenhet (tidigare organisation). När uppgifter, materiel eller personalramar förändras skapar man utifrån denna en ny organisation som man tror kommer fungera. Därefter genomför man organisations- och metodförsök.

Här testas och provas man om man tänkt rätt. Om min tes stämmer, att vi egentligen aldrig på allvar genomfört steg två, har vi därför ett stort problem. Om vi aldrig provar vår organisation i en hyfsat realistisk kontext och med ”full belastning” hur vet vi då att den klarar det vi vill? Hur vet vi att sjuktransportorganisationen är rätt dimensionerad och organiserad om den inte får hantera den mängd patienter man kan förvänta sig i ett krig? Hur vet vi att den tekniska tjänsten är rätt dimensionerad om vi bara hanterar rena driftskador på övningar och ingen materiel som skadats av fienden? Om detta pågår över tid har vi till slut ingen beprövad erfarenhet och spekulerar bara.

Vill du veta om stödet fungerar?

Därför vill jag ställa några frågor till er som inte är logistiker utan taktiska chefer på olika nivåer. Vill ni veta om det finns en fungerande sjukvårdsorganisation för er och era soldater i en skarp situation? Vill ni veta om det finns kapacitet att reparera din minsprängda vagn eller ditt sambandssystem? Kan Logistikbataljonen transportera och hantera både stridsvagnsammunion, minor och artilleriammunition i tillräcklig omfattning så att vi kan genomföra striden som vi tänkt? Om du som jag är nyfiken på att få svar på dessa frågor så fundera på om du är beredd att under nästa övning stå tillbaka och låta logistikfunktionen vara ”main training audience”.

MATTIAS LAGEROVIST

Stoppa certifierings

Efter att ha läst insändarna "Grattis – du är en av de som överlevde" i Officerstidningen nr 6/2016 och "Någon som känner igen sig i dag" i nr 8/2016, började jag undra hur Försvarsmakten tillvaratar erfarenheter och kompetenser?

För att få utbilda på något måste du ha gått en kurs för att få certifiering. Vissa officerare är ju knappt hemma de första åren på grund av alla kurser de måste ha för att bli användbara vid förbanden. Men även sådana med mer erfarenhet är i hög grad borta för utbildning vars upplägg och ingångsvärden måste diskuteras.

Här nedan tar jag upp ett exempel som jag själv upplevde under 2016. Mitt förband blev då tilldelat bandvagn 410 (Bv410) och jag blev den som skulle gå utbildningen då jag redan är bandvagnsinstruktör på bandvagn 206/208 och bandvagn 308/309. Döm om min förvåning när jag tittade i kurskatalogen och såg att kursen var 15 veckor (13 veckor barmark och 2 veckor vinterdel) och av dessa 15 kursveckor så kunde man enligt kurskatalogen validera in endast de två veckor som handlar om utbildningsrollen. Detta betydde alltså att jag skulle gå om en hel instruktörsutbildning, förutom två veckor.

Kursen är upplagd för officerare

som inte har någon som helst instruktörsutbildning i motortjänst, kursdeltagarna var allt ifrån de som inte har någon instruktörsutbildning i motortjänst överhuvudtaget, till de som är fordonsinstruktör med prövarrätt (militär trafiklärare), bandvagnsinstruktur eller har förarbevis på bandvagn 410.

Jag började kursen men efter sex veckor blev jag sjuk och fick avbryta den. Men med 24 års erfarenhet som militär trafiklärare, hjullastarinstruktör, grävmaskinsinstruktör och bandvagnsinstruktör så blir man frustrerad av att sitta och lyssna på hur man bygger en körgård, slår i trafikförfattningen och hur man utbildar på ett släp. Ett släp som du

dessutom utbildats på i samtliga missioner. Även om man har lagt in ämnena i block så har man smetat ut dessa lektioner under hela kursen. Det gör att även om man blir validerad i något av ämnesblocken så måste man ändå vara på plats under hela kursen.

Tidigare erfarenheter måste värderas

Man har helt missat att värdera olika kursdeltagares tidigare erfarenheter och kunskaper. Någon som är bandvagnsinstruktör har grunderna för utbildning av bandvagnar så varför gå om en hel kurs bara för det har kommit en ny bandvagn "upphottad bv309"? Det

One Partner for all Missions

vansinnet!

som behövs är en förtrogenhetsutbildning som motorskolan kan hålla i på två till fyra veckor där man tittar på specifika delar på den nya vagnen, som teknisk, et cetera.

Någon som redan är fordonsinstruktör med prövarrätt behöver kanske inte vara med på samtliga delar av kursen, medan en som inte har någon instruktörsutbildning i motortjänst behöver genomföra hela kursen. Man kunde då ha sparat in flera veckors arbetstid, traktamente, hotell och resor för de som är bandvagnsinstruktörer. Man kan också spara in arbetstid och pengar för de som är fordonsinstruktörer med prövarrätt om man lägger ämnesblocken rätt.

Kurser måste anpassas för de olika erfarenheter och kompetenser som finns "där ute" så att kursdeltagandet på bortaplan blir så kort som möjligt, man kan kanske ge hemuppgifter där instruktörerna har mail och telefontid med eleverna.

Rationell ekonomi och tillgänglighet

I en hårt prövad och belastad Försvarsmakt med minskade personalrader behöver skolor och centra se över hur utbildningen läggs upp i syfte att förbanden överhuvudtaget skall kunna avdela personal som skall certifieras och utbildas. Just nu finns det så många formella krav och utbildningars längd och

andra prioriterade uppgifter som gör att förbanden inte kan avdela personal. Detta kommer inom snar framtid visa sig då förbanden inte har några godkända instruktörer och mängder med behörigheter behövs, TOS, fordonsinstruktörer, närkamp, skyddsvakt, sprängkort, skjutledare, tårgas med mera.

Försvarsmakten har skapat sig ett "moment 22" som endast kan brytas genom att identifiera vad som är tillräckligt bra med hänsyn tagen till personalramar, årsarbetskrafter, antalet rekryter som skall utbildas och GSS/K som skall vidmakthållas. Centra har under den strategiska timeouten fått fritt spelrum att dels skapa formella krav

(behörigheter) och i avsaknaden av riktlinjer ifrån högre chef skapat kurser och bestämt längden på dessa helt fritt.

Jag undrar vem som vågar ta tag i detta och börja ta bort certifieringar/behörigheter så att våra chefer kan med hjälp av personkännedom "validera/godkänna" personer som utbildare. Principen måste vara att en officer som är brukare på ett fordon och vapensystem borde betraktas som instruktör efter det att man skaffat sig tillräcklig erfarenhet.

LT MATS "MAC" JÖNSSON

FORCE PROTECTION IS OUR MISSION.

Rheinmetall Defence är en komplett leverantör och levererar system och kompetens inom områdena:

- Transportfordon
- Bärgningsfordon
- Reparations- och underhållsfordon
- Stridsutrustning
- Artilleri- och granatkastammunition
- Stridsvagnsammunition
- Specialammunition
- Stridsvagnar och stridsfordon
- Indirekta eldsystem
- Ledning och samband
- Simulering och träningsutrustning
- Logistiklösningar

För mer information: www.rheinmetall-defence.com

ÖVERLÅTES DALREGEMENTSGRUPPEN

Välskött, efterfrågad, verksamhet överlåtes fr. o. m. 2019-01-01
Upparbetad, väl fungerande rörelse med dedikerade ansvarsfulla
medarbetare som har målet i fokus.

Erforderliga resurser finns för att kunna leverera en kraftfull produkt,
där kundunderlag, infrastruktur, och budget kan lyftas fram som
tydliga framgångsfaktorer.

Verksamheten har framgångsrikt drivits i denna form sedan 2000.

För ytterligare information vänd dig till dess nuvarande chef:

Mikael Lundin, mikaellundin@mil.se 080-618 79 69.

ÖVERLÅTES GÄVLEBORGSGRUPPEN

Välskött, efterfrågad, verksamhet överlåtes fr. o. m. 2018-06-01

Upparbetad, väl fungerande rörelse med dedikerade ansvarsfulla
medarbetare som har målet i fokus.

Erforderliga resurser finns för att kunna leverera en kraftfull produkt,
där kundunderlag, infrastruktur, och budget kan lyftas fram som
tydliga framgångsfaktorer.

Verksamheten har framgångsrikt drivits i denna form sedan 2000.

För ytterligare information vänd dig till dess nuvarande chef:

Raymond Iller, raymond.iller@mil.se 010-823 69 10, 080-302 76 73

Världens bästa jobb kan bli ditt

Vi skulle vilja försöka dra vårt strå till stacken när det gäller chefsförsörjning till det i särklass bästa jobb vi haft i Försvarsmakten. Att vara Utbildningsgruppchef!

För oss är det märkligt att inte fler chefer har upptäckt vilket otroligt stimulerande, utvecklande och viktigt jobb detta är. Förmånen och utmaningen att jobba med frivilligheten är bland det mest

energigivande vi har upplevt under våra år i Försvarsmakten.

Å andra sidan kanske det varit bra att ingen har upptäckt det, för då har ju vi fått sitta kvar! Så därför uppmanar vi Dig som är eller känner

någon som kan vara lämplig för nedanstående jobb att ta kontakt.

Mvh,

RAYMOND ILLER
Chef Gävleborgsgruppen

MIKAEL LUNDIN
Chef Dalregementsgruppen

Skydda all din mobila kommunikation.

Färist mobile är en mobiltelefon och en surfplatta som är skyddade mot angrepp och avlyssning. Du kan prata och messa krypterat, surfa säkert och använda vitlistade androidappar. Du har säker åtkomst till interna system och information, du kan lagra data krypterat och fjärradera.

Baserad på svensk säkerhetsteknologi, godkänd på nivån Restricted.

POSTTIDNING B

Avs: Officersförbundet,
Box 5338, 102 47 STOCKHOLM

LAW ENFORCEMENT & MILITARY

SAFE4U

SECURITY OF SWEDEN

DISTINGUISHED BY INNOVATION